

ČASOPIS PRIEVIDZSKEJ FARNOSTI **BARTOLOMEJ**

ROČNÍK XXXII.

ČÍSLO 11

NOVEMBER 2024

Chudoba

Zápisky zo Spiša - Detský ruženec - Modlitba v rodine - Dobrovoľníci
Kostolné kvetinárky - Nádej chudobným - Služby v chráme - Pomoc z neba

Stretnutie dobrovoľníkov a zamestnancov charity v Prievidzi, 28. septembra 2024

Istoty vo vrecku

Keď chcel Don Bosco pre svojich chlapcov postaviť väčší kostol, jeho spoločník ho varoval: „Sme na mizine!“ Ale Don Bosco sa zasmial a povedal: „Vari sme niekedy niečo začali s peniazmi vo vrecku?“

Tento úsmevný príbeh nás má čo naučiť o chudobe ducha. Blahoslavení chudobní v duchu totiž nie sú tí, ktorí nič nevladia, ale tí, ktorí vo všetkom urobili Boha Pánom nad svojim životom. A preto sa tak ako v materiálnych, aj v duchovných záležitostiach úplne spoliehajú na neho. Z toho potom vyplýva život milosti a zázrakov.

A hoci utrpeniu sa na tomto svete človek nikdy nevyhne, s postojom chudoby ducha ho predsa len zvláda s väčšou odovzdanosťou a radosťou. Naopak, veriaci človek, ktorý si neosvojí chudobu ducha, kráča životom akosi ťažkopádnejšie a smutnejšie.

Krásne to popísal pápež František. Hovorí: „Keď sa vnútorný život uzavrie do vlastných záujmov, nezostane v ňom miesto pre druhých, chudobní tam už nemajú priestor, Boží hlas nepočuť, ustane sladká radosť z jeho lásky, vyhasne entuziazmus pre konanie dobra. Aj veriacim hrozí vážne a trvalé riziko. Mnohí mu prepadnú a premenia sa na hnevlivých, nespokojných ľudí bez života. Toto nie je cesta plného a hodnotného života; toto nie je Božia vôľa pre nás; toto nie je život v Duchu, ktorý vyviera zo srdca vzkrieseného Krista.“

Verím, že si v tomto čísle nášho časopisu nájdete dostatočné množstvo inšpirácie, aby ste sa opäť vydali na cestu. Na cestu počúvania Božieho hlasu, cestu vytvárania priestoru pre chudobných a cestu sladkej radosti z lásky k Bohu a k blížnemu. Bude to cesta blahoslavených chudobných v duchu. A ak mi na to poviete: „Na akú novú cestu? Ved' sme vnútorne na mizine!“ Odpoviem vám: „Vari sme niekedy začali niečo vo vzťahu s Bohom s istotami vo vrecku?“

Matúš Palaj, SchP

Ružencové bratstvo malo duchovnú obnovu

V sobotu 28. septembra sa v Kostole sv. Bartolomeja konala duchovná obnova tamojšieho ružencového bratstva, ktorá býva už tradične otvorená aj pre širšiu verejnosť. Tentoraz ju viedol dominikán páter Tadeáš Horváth, OP, spolu so svojim spolubratom pátrom Šebastiánom Móricom, OP. Prišli k nám zo Zvolena.

Každoročná duchovná obnova Ružencového bratstva pri Kostole sv. Bartolomeja má už svoj ustálený program, ktorý sa začína ráno o 9:00 h. a končí sa večernou svätou omšou o 16:30 h. Obsahom programu sú tri prednášky, medzi ktorými sa zúčastnení postupne modlia všetky časti posvätného ruženca a okolo 15:00 hod. aj Korunku k Božiemu milosrdenstvu. Podobne ako v minulosti, aj tento rok mohli prítomní pristúpiť k sviatosti zmierenia. Témou duchovnej obnovy bolo žitie v súlade s Božou vôľou. Najskôr brat Šebastián vysvetlil, ako sa môžeme a máme v živote očisťovať a posväcovať. Deje sa to v prvom rade cez poznanie Svätého písma - Božieho slova, no zároveň aj prostredníctvom každodenných udalostí, v ktorých máme toto Slovo uplatňovať a podriaďovať sa Božej vôli. Ako hlavný vzor nám v tom slúži Panna Mária, ktorá pozorne spoznávala Božie slovo od detstva a vytrvalo sa mu podriaďovala. Dokonca aj vtedy, keď ho nechápala. Brat Šebastián poukázal na to, že svätý anjel sa jej podľa Písma zjavil naposledy pri Zvestovaní. Potom sa už zjavoval sv. Jozefovi, ktorému bola Panna Mária poslušná. Brat Šebastián zdôraznil, že dnes často neprijímame Božie slovo kvôli tomu, že máme na veci iný názor (napríklad na Desatoro).

Tvrdíme, že nás obmedzuje v slobode. Spýtal sa - v akej slobode? V skutočnosti z neho potrebujeme čerpať posilu. Panna Mária povedala: „Urobte všetko, čo vám povie.“ Na začiatku druhej prednášky brat Tadeáš predstavil štatistiky o súčasnom stave rodiny na Slovensku. Tie sú alarmujúce. Iba 25 % detí má obidvoch rodičov, kým dovŕšia 18. rok života. 53 % párov žije v konkubináte (bez sobáša). A mnohé ďalšie. Tým ukázal, ako v súčasnosti chápeme svoju slobodu. K tomu pridal upozornenie, že sa často nechávame deptať strachom a obavami kvôli veciam, ktoré ani nepotrebujeme. A zabúdame na Boha. Brat Tadeáš ukázal okrem Panny Márie aj príklad Luisy Piccarrety (1865 - 1947), členky Tretieho rádu sv. Dominika. Priblížil mnohé veci z jej života, aby prítomní pochopili zásady jej života a poslanie, ktoré dostala od Boha. Na základe jej žitia v Božej vôli, ktoré dostala ako osobitný dar od Boha, vysvetlil, ako to môžeme dosahovať aj my. Adam s Evou totiž tento dar stratili a odvtedy žije ľudstvo v svojvôli. Lujzino poslanstvo pre svet však objasňuje, že ľudstvo sa potrebuje vrátiť k svojmu počiatku, keď žilo v Božej vôli. Tam nájde svoju identitu, dôvod svojho bytia a pochopí, ako má žiť, aby bolo šťastné. Toto hľadanie a modlitby nielen

za terajšie ľudstvo, ale za celé stvorenie od jeho počiatku až do jeho konca má byť zahrnuté do našich prosieb, obiet, myšlienok.

V tretej prednáške brat Tadeáš učil, že Boh žehná zem hľadiac stále cez rany Ježiša Krista. Ukázal to svätej Faustíne, ktorá bola rovesníčkou Lujzy i Pátra Pia, ktorý sa s Lujzou dobre poznal. Sv. Faustíne Pán Ježiš ozrejml, že kým príde ako spravodlivý sudca, najskôr príde ako kráľ milosrdenstva. Lujze zdôrazňoval, že každého človeka nesmierne miluje a chce, aby sme s ním boli v priateľskom vzťahu. Pán Ježiš Lujze opakoval, že ľudia nemusia pre seba o nič prosiť, pretože všetko už dávno dostali. Lenže žiť to dokážeme v plnosti až vtedy, keď sa oddáme žitiu

v Božej vôli. Naše hriešne sklony tým nezmnú, ale keď žijeme a konáme v Božej vôli, vtedy nehrešíme.

V závere brat Tadeáš vymenoval aj združenia, ktoré už na Slovensku jestvujú a sú napojené na medzinárodné asociácie žitia v Božej vôli (laické i kňazské) podľa odkazu Lujzy Piccarrey. Ich patrónom (patrónom žitia v Božej vôli) je svätý Jozef. Nakoniec sa všetci posilnili slávením svätej omše. Ďakujeme bratom dominikánom, že nás prišli navštíviť a obohatiť svojím kázaním. Dúfame, že sa stretne me opäť o dva roky.

Text a foto: Mária Suríková, horliteľka Ružencového bratstva pri Kostole sv. Bartolomeja

Stretnutie dobrovoľníkov a zamestnancov charity

V sobotu 28. septembra sa v Charite - dome sv. Vincenta v Prievidzi uskutočnilo priateľské stretnutie - „opekačka“ dobrovoľníkov. Pre nepriaznivé počasie pohostenie zrealizovali v jedálni a špekačky piekli nie na ražni, ale v rúre. Rozvoňali celý dom.

Služba núdnym je náročná hlavne na psychiku a nastavenie srdca. Je to tak asi v každej práci s ľuďmi. Dobrovoľníctvo v našej prievidzskej charite poskytuje široké pole možností pomáhať v rôznych službách. Nutná je pomoc napríklad v darcovstve (materiálnom i finančnom) či v pomoci dovozu a odvozu materiálu (potraviny, oblečenie, hygienické potreby, zariadenie, odpad a iné).

Na opekačke sa stretli dobrovoľníci bývalí, aktuálni, ale i tí z radov klientov a podporovateľov. Pán riaditeľ Milan Petráš všetkým srdečne poďakoval a zdôraznil, že mnohé aktivity pre núdnym by bez nich nemohli fungovať. Niektoré z aktivít dokonca vznikli iba vďaka nápadom a obetavosti dobrovoľníkov. Spomenul aj terajší technický stav charity či plány do budúcnosti.

Pán farár Jozef Repko v príhovore tiež poďakoval obetavým dobrovoľníkom,

ktorí venujú svoje dary od Boha službe núdnym. Na druhý deň obetoval úmysel sv. omše za všetkých pracovníkov a dobrovoľníkov charity.

Stretnutie bolo srdečné. Všetci si rozumejú práve vďaka svojim otvoreným srdciam i rukám ochotným pomáhať tým, ktorí zažívajú núdzu. A to je vzácny dar. Ďakujeme Pánu Bohu, že nám ešte dáva silu a zdravie pomáhať osobne aj modlitbami.

Text a foto: Mária Melicherčíková

Za všetko môže fotka

V sobotu 5. októbra 2024 v Kostole sv. Františka z Assisi v Karlovej Vsi v Bratislave zložil slávnostné rehoľné sľuby v reholi minoritov rodák z Prievidze Peter Pikulík, OFMConv. Sv. omšu celebroidal provinciálny kustód brat Martin Mária Kollár, OFMConv.

V kázni brat Martin Mária Kollár upriamil pozornosť na text sľubov, v ktorých ho zaujala myšlienka od sv. Františka z Assisi, aby sa nielen modlil, ale „aby sa stal modlitbou“. A prečo za všetko môže fotka? Pretože Peter vyštudoval odbor reklamnej fotografie a na ceste jeho povolania zohrala rolu i jedna fotka (kto chce vedieť viac, môže si prečítať rozhovor s ním v Bartolomeji z novembra 2021 - pozn. red.). Tento jeho talent zachytiť neobyčajne niečo obyčajné nezostal zakopaný, keďže aj v súčasnosti jeho fotografie dotvárajú napríklad kalendár zostavený minoritmi. Na sv. omši boli prítomní tiež pátri piaristi Matúš Palaj, SchP, a Ján Hrib, SchP. Bratia minoriti im poďakovali za Petrovu formáciu v piaristickej škole. Hudobne liturgiu okrem organistky sprevádzal i spevokol Rosnička, ktorý pôsobí v piaristickom kostole v Prievidzi počas detských svätých omší. Krásny biely interiér kostola ozdobovali okrem kvetinovej výzdoby i usmiate tváre ľudí, ktorí prišli prežiť túto vzácnu chvíľu a vytvorili atmosféru bratstva.

Slávnosti sa zúčastnili nielen laici a bratia z rádu minoritov, ale i kapucíni, fran-tiškáni a členovia iných reholí. Napriek zamračenému počasiu sa dvor naplnil smiechom a diskutujúcimi účastníkmi slávnosti. Bratia minoriti im po sv. omši pripravili malé občerstvenie.

Petrovi ako dlhoročnému prispievateľovi a redaktorovi časopisu Bartolomej prajeme, aby sa na ňom naplňali slová, ktoré si vybral na pozvánku sľubov: „Ved' ste zomreli a váš život je s Kristom ukrytý v Bohu.“ (Kol 3,3)

Anežka Kútiková

Gréckokatolícku farnosť navštívil vladyka Milan Lach

Počas víkendu 5. a 6. októbra navštívil Gréckokatolícku farnosť svätých Sedmopočetníkov v Prievidzi vladyka Milan Lach, pomocný biskup Bratislavskej eparchie. Prišiel priamo zo stretnutia medikov v Martine, kde bol ako predseda bioetickej komisie KBS.

Svoju návštevu začal vladyka Milan slúžením božskej liturgie a večierne v Mariánskom kostole. Potom sa celá farnosť presunula na spoločné agapé na miestnu faru. Okrem výborného pohostenia, ktoré zabezpečili o. Jozef Durkot a šikovné gazdinky, bol v pastoračnom centre priestor aj na rozhovory s vladykom. Keďže je to veľmi priateľský a pokorný človek, dá sa s ním porozprávať na akúkoľvek tému. Na stretnutí zdôrazňoval najmä to, aby

sme najskôr milovali samých seba, lebo len potom dokážeme milovať aj Boha - naopak to nejde. „Nežiadať od Boha menej, ako vám chce dať!“ povzbudzoval nás. „On sa vám totiž chce dať celý - ale vy ho aj celého musíte chcieť.“ Farníci zo stretnutia odchádzali plní povzbudení. S vladykom sa rozlúčili v nedeľu na slávnostnej liturgii slúženej v Mariánskom kostole.

Michaela Laurincová

Duchovná obnova Emauzy

V dňoch 12. - 13. októbra 2024 sa konala v priestoroch Piaristickej spojenej školy F. Hanáka v Prievidzi duchovná obnova „Emauzy - Či nám nehořelo srdce“. Hlavnou témou duchovnej obnovy bolo priblížiť a priniesť nový pohľad na Božie slovo a zároveň zažiť, ako dokáže živé slovo premieňať srdce.

S prípravou duchovnej obnovy pátrom piaristom pomáhali členovia piaristickej fraternity a spoločenstva Joel. Zúčastnilo sa jej 61 účastníkov a 38 detí, pre ktoré bola zabezpečená detská služba, aby sa rodičia mohli plne sústrediť na štyri nosné témy. Boli nimi:

Znaky Božieho slova. V tejto téme sa prirovnalo Božie slovo k svetlu, ktoré nám svieti na každý náš krok; k semienku, ktoré keď si zasadíme do nášho srdca, tak môže klíčiť; k vode, ktorá zalieva a osviežuje naše vnútro. Zároveň sa prirovnalo k chlebu, ktorý syti našu dušu, alebo k medu, ktorý je ako zábal na ranu srdca. Božie slovo je tiež kladivom, ktoré rozdrví škrupiny kameňa na našom srdci a mečom, ktorý pretne, čo je potrebné pretnúť v našich životoch.

Účinky Božieho slova. Poukázalo sa na to, aké je Božie slovo účinné; že vždy zaúčinkuje, pretože v Písme je sprítomnený Boh. Preniká veľmi hlboko, zasiahne do živého. Oslobodzuje, uzdravuje, dáva vieru a prináša obrátenia, dáva Ducha Svätého; zjednocuje a utvára spoločenstvo a v neposlednom rade nám dáva prislúbenie večného života: „Kto počúva moje slovo a verí tomu, ktorý ma poslal, má večný život.“ (Jn 5,24)

Úryvky Božieho slova. Pri slávení svätej omše nás páter Matúš Palaj, SchP, v kázni previedol množstvom úryvkov z Písma. Vyzýval nás, aby sme si nenechali zobrať čas čítania Božieho slova, pretože cez Písmo sa nám prihovára Boh.

Príkazy Božieho slova. V tejto téme sa rozobralo, ako sa Božie slovo číta a počúva, ako je potrebné preniesť ho do srdca a uveriť tomu, čo čítame. Potrebujeme začať študovať Božie slovo, aby sme ro-

zumeli kontextu a súvislostiam. Boli sme povzbudzovaní modliť sa so živým slovom tak, aby sa stalo našou aktívnou modlitbou. Výborným spôsobom, ako pracovať s Božím slovom, je učiť sa ho naspamäť. Následne sa nám stane takým prirodzeným, že ho prenesieme do svojho života a svojím životom budeme Božie slovo aj ohlasovať.

Témy boli uzavreté spoločnou aktivitou, kde sme si predviedli, ako to vyzeralo kedysi v židovskej synagóge. Svedkovia nám prerozpravali jednotlivé prorocké výročky o príchode Mesiáša. Na záver sme po vzdávaní vďaky a chvály dostali eucharistické požehnanie. Sobotný deň sme zakončili spoločnou modlitbou, kde nás chválou sprevádzal hudobník Marián Púčík.

V nedeľu bola posledná prednáška o spoločenstve a jeho dôležitosti v živote kresťana. Následne sa všetci účastníci podelili o svedectvá a najsilnejšie momenty, ktoré prežili počas duchovnej obnovy. Tento čas sa zakončil najväčším zázrakom - slávením svätej omše. Boli sme svedkami toho, ako sa nebo spája so zemou. Aj my sme mohli zažiť osobné stretnutie s Ježišom.

Text: Monika Ondrejcová

Foto: Ján Poliak

Zápisky zo Spiša

Keď ideš v sobotu o piatej ráno po prievidskom námestí a z každej svetovej strany sa objaví vo svetle pouličných lúčok tmavá silueta človečička s vakom na pleciah, nemôže ísť o nič iné, len o zraz pútnikov na farskú púť. Dňa 12. októbra 2024 sa uskutočnila farská púť farnosti Prievidza - mesto. Hlavným cieľom farskej púte bola levočská Mariánska hora, no púť nakoniec ponúkla oveľa viac.

Po odchode z Prievidze sme cestou zobrali aj pútnikov z Nedožier-Brezian, z Nitrianskeho Pravna a z Martina, a tak sa autobus naplnil do posledného miesta. V Hybiach sme sa rozlúčili s predstavou romantického babieho leta a v piatich stupňoch sme si zahrievali skrehnuté ruky pohárikom horúcej kávy. Pán kaplán veselo poskakoval, čakajúc, že sa snáď zahreje. Tatry sa pred nami skryli v hmle a oblakoch a cestou začalo liať. Až keď pán farár navrhol rannú modlitbu ruženca, všetko sa začalo obracať na dobré. Na oblohe sa zjavilo zubaté slniečko a my sme boli presvedčení, že púť už pôjde podľa plánu.

Levoča

Prvým míľnikom v Levoči sa stala socha Ľudovíta Štúra na Námestí Majstra Pavla, ktorá nám ukázala správny smer k Bazilike sv. Jakuba, najväčšej sakrálnej stavbe na Spiši. Okrem fenomenálneho hlavného neskorogotického krídlového oltára Majstra Pavla z Levoče, zasväteného Panne Márii a sv. Jakubovi, sme v chráme mohli obdivovať zaujímavé nástenné maľby vyobrazujúce príbehy z Písma, zo života svätých a aj lavicu Levočskej bielej panej. Pútnici si mohli detailne pozrieť hlavný oltár na makete, kde bolo možné vidieť aj výjavy na zatvorených krídlach. Zaujímavosťou tejto baziliky minor je, že v roku 1706 bol chrám rozdelený napoly medzi katolíkov a evanjelikov.

Mali sme tiež možnosť prejsť sa po námestí Majstra Pavla, kde stojí dom Majstra Pavla, klietka hanby či radnica. Následne sme putovali na Mariánsku horu v Levoči. Tu sme najprv absolvovali krížovú cestu pod vedením pána kaplána

a potom sme mali svätú omšu v Bazilike Navštívenia Panny Márie. Pán farár vybral čítanie aj pripravil kázeň prislúchajúcu k téme Navštívenia Panny Márie. Pútnici sa modlili k Panne Márii za svoje osobné úmysly i za farské spoločenstvo.

Levočskú Mariánsku horu navštívil v roku 1995 aj Svätý Otec Ján Pavol II. Pod bazilikou sa rozprestiera lúka, na ktorej sa konajú púte a je tam označené aj miesto, kde stál oltár, na ktorom slúžil sv. Ján Pavol II. sv. omšu počas svojej návštevy. Niektorí z pútnikov zbehli aj k prameňu.

Spiš

Spišská Kapitula je starobylé cirkevné mestečko obkolesené múrom. Dá sa v nej navštíviť Katedrála sv. Martina a biskupská záhrada. Sídli tu spišský biskup.

Nás toto miesto privítalo hneď po obede. Pán farár pripravil pre pútnikov milé prekvapenie - dohodol nám prijatie pomocným biskupom Jánom Kubošom. Otec biskup nás priateľsky privítal a posprevádzal po biskupskom paláci, ktorý je doslova „dychberúci“, a pritom skromný. Fascinuje históriou, no potreboval by rekonštrukciu. Biskupské sídlo nám ponúklo niečo, čo človek nevie nazvať inak ako ľudské. Otec biskup nás sprevádzal aulou biskupov, kaplnkou a niekoľkými salónikmi, z ktorých najväčší duchovný odkaz v nás zanechala miestnosť spomínajúca na otca biskupa Vojtaššáka s niekoľkými jeho osobnými vecami. Dozvedeli sme sa, že v roku 1950 bol otec biskup Vojtaššák najprv internovaný (väznený) v biskupskom sídle v Spišskej Kapitule a neskôr bol odvečený na vykonštruovaný súdny proces. V roku 1951 bol odsúdený na 24 rokov za velezradu. Po

prehliadke Biskupského paláca si nás zobrala na starosť mladá sprievodkyňa, ktorá nás previedla Katedrálou sv. Martina. Bodkou za pútnickým výletom bola pre väčšinu z nás návšteva Spišského hradu, ktorý patrí k najväčším hradným komplexom v strednej Európe. Momentálne je v čiastočnej rekonštrukcii, a preto sme nemohli vidieť jeho tzv. „horný hrad“.

No i zvyšná časť nás fascinovala svojou krásou a rozlohou.

Napriek celodennému chladu, ktorý sme na našich pochôdkach Spišom zažili, zostáva veriť, že väčšina spomienok z farskej púte v Levoči zahreje pri srdci a že farská púť prinesie hojné Božie požehnanie nám a našim blízkym.

Pripravila: Martina L.

Deň plný požehnaní pre svet ... a ak chcem, aj pre mňa

Ľudia v mnohých krajinách sveta sa pripravujú a tešia na určitý deň v roku, keď sa Božie milosti vylievajú na našu zem. Jedným z nich je aj nedávny 18. október. Ako je to možné? Nuž v tento deň sa čisté detské srdiečka po celom svete modlia svätý ruženec a vyprosujú pre celý svet mier - mier medzi národmi a mier v ľudských srdciach. Možno si spomínaš... Áno, je to deň spoločnej modlitby ruženca, ktorý sa nesie pod názvom „Milión detí sa modlí ruženec“.

Táto novodobá tradícia má pôvod v Južnej Amerike, kde sa v roku 2005 v hlavnom meste Venezuely niekoľko detí v kaplnke pri ceste modliło ruženec pred obrazom Panny Márie. Ženy, ktoré tadial len prechádzali, pocítili silu prítomnosti Božej Matky na tomto kúsku sveta. Jedna z nich si spomenula na výrok sv. pátra Pia: „Keď sa milión detí bude modliť, svet sa zmení.“ Zrodil sa nápad: zjednotme v jeden čas čo najviac detí!

Z nápadu akcia

Nápad dostal schválenie v Ríme a reali-

zuje ho pápežská nadácia ACN (Pomoc trpiacej Cirkvi) vo viac ako 80-tich krajinách po celom svete. Môžete sa o ňom dočítať na <https://acnslovensko.sk/milion-deti-sa-modli-ruzenec-2024/>. Každý rok sa dá cez túto stránku vopred nahlásiť predpokladaný počet zúčastnených detí a pozrieť si, koľkí sú už zahlásení, vidieť pripravené videá, prípadne si vytlačiť materiály k modlitbe (zamyslenia, obrázky na vyfarbovanie).

Vrelo vám odporúčame pripojiť sa v tento deň k nejakej skupinke, napríklad k nejakej rodine s deťmi, k vášmu spoločenstvu,

k farnosti, k škole alebo o 9:00 hod. k TV LUX či iným médiám. Je to vzájomná duchovná posila. Ak máte silu a chuť, opláti sa tiež prečítať si materiály ACN o niečo skôr a zorganizovať väčšiu či menšiu skupinu detí, pripraviť im v tento deň ruženec trochu netradične a hlavne ich zapojiť do všetkého diania. Na inšpiráciu sa teraz preniesieme do našej piaristickej školy v Prievidzi dňa 18. októbra 2024.

Čo púta pozornosť

Je 18. október 2024, na hodinách odbíja 8:45 hod. a na školských chodbách je veľký pohyb smerom do piaristického kostola, ktorý je už cez sakristiu otvorený a krásne vysvietený. Lavice sa začínajú naplňať odpredu deťmi od 6 rokov a postupne aj mládežou až po vek 17 rokov... Približne 400 detí v sprievode svojich vyučujúcich. Dve deti s predbežným zasadacím poriadkom usmerňujú ďalších prichádzajúcich. Kto nestihol uchytiť miesto na sedenie, dostane pokyn sadnúť si ešte úplne dopredu na stoličky pri hlavnom oltári. Poslední to nevzdávajú a uspokojia sa so státím vzadu za lavicami.

Pozornosť púta mladučký zbor a hudobníci pri prednom bočnom oltári, na opačnej strane sedia zaujímavovo oblečení „mladučká svätá“, vedľa nich na bočnom oltári visí farebný misijný ruženec a pod ním na schodíkoch 5 symbolov bolestného ruženca, ktoré nám pripomínajú Ježišove postoje k ťažkostiam. Počas ruženca tieto symboly umocnia aj naše predsavzatia

pri jednotlivých desiatkoch: kvapka potu, reťaz, trňová koruna, stopa, socha Panny Márie. Na obrazkách sa už premieta Kristova tvár z Turínskeho plátna a myšlienky ohľadom tejto iniciatívy v roku 2024.

Samotná modlitba

Prirodzený ruch o pár minút úplne utichne. Privítanie prítomných, modlitba, divadelné vsuvky, pieseň Čakajú Ťa nástrahy... Malí prváci asi ani nedýchajú. Ale musíme ich pochváliť, boli pozorní celých 60 minút! Niektorí sa zachovali priam hrdinsky, keď sa pri prvom desiatku do mikrofónu pred celou školou po jednom predmodlievali „Zdravas, Mária“. A o hrdinstve sa dá hovoriť aj u trochu starších žiakov, ktorí sa zapojili do predmodlievania ďalších desiatkov.

Ešte tu máme mládež na druhom stupni, ktorí sa vo svojej mladíckej dôstojnosti modlili posledný desiatok priamo od ambóny. Sú tu aj žiaci - herci - im určite stres na začiatku stisol hrdlo, ale potom svoje divadelné roly krásne zahrali! Preniesli nás do svojich žiackych problémov a tiež do životných situácií menej známych svätých z jednotlivých svetadielov. Zimomriavky však nabehli aj divákom - nie od trémy, ale od hudobného prevedenia a spevu piesne Znej pieseň Márii, do ktorej dali naši mladí gymnazisti určite celé svoje srdce.

Boh a deti sú naozaj bohatí a štedrý na obdarovanie druhých! Myslím, že nikto neodišiel z tejto modlitby s prázdnyim srdcom a verím, že svet, za ktorý sme sa všetci modlili, pocíti v pravý čas silu tejto detskej úprimnej lásky a jednoty pri konaní dobra. Skúsme sa už teraz zapáliť pre takúto modlitbu v budúcom roku, ktorý bude význačným na mimoriadne Božie milosti: Jubilejný rok 2025.

Organizačný tím piaristickej školy
Foto: Eva Trepáčová

Poznáte Misijný omšový spolok?

Misijný omšový spolok, alebo ľudovo povedané „večná sv. omša“, je zvláštnym typom úmyslu sv. omše, ktorú získala Spoločnosť Božieho slova v roku 1910 od Svätej Stolice. Od tej doby každý pápež po nástupe do úradu špeciálnym dokumentom potvrdzuje legitimitu a trvácnosť tejto „misijnej“ omše.

Do Misijného omšového spolku možno zapísať každého uvedením mena a priezviska. Denne sa slúži 7 sv. omší za všetkých ľudí, tak za živých, ako aj za mŕtvych, ktorí sú jednotlivo zapísaní v knihe spolku.

Každý člen Misijného omšového spolku :

- sa stáva aktívnym duchovným spolupracovníkom misionárov verbistov pri napĺňaní ich misijného poslania, a tak má účasť na všetkých dobrách konaných Spoločnosťou Božieho Slova;
- má účasť na dobrodeniach a požehnaní siedmich svätých omší, ktoré kňazi Spoločnosti Božieho Slova denne slúžia na rozličných miestach sveta;
- je zahrnutý do modlitieb misionárov Spoločnosti Božieho Slova, ktorí sa denne modlia za svojich dobrodinco;
- má záruku, že aj po smrti sa bude na neho pamätať, pretože bude mať naďalej účasť na milostiach svätých omší Misijného omšového spolku.

Môžete obdarovať svojich blízkych a priateľov duchovným darčekom. Za zapísanie do knihy Misijného omšového spolku sa platí príspevok 10 €. Dá sa poslať buď bankovým prevodom, poukážkou alebo osobne. Do Misijného omšového spolku sa možno prihlásiť v každom misijnom dome Spoločnosti Božieho Slova alebo mená zapíšte online na web stránke: <https://www.verbisti.sk/misijny-omsovy-spolok/>.

Na webstránke verbistov nájdete aj informácie o prebiehajúcich misijných projektoch a možnosti pomoci v najchudobnejších častiach sveta, kde pôsobia misionári - verbisti. Jedným z nich je aj misionár - verbista Michal Vrták, ktorý pochádza z neďalekých Nedožier-Brezian. O jeho misii na Kube vám napíšeme viac v niektorom z budúcich čísel.

Elena Cagáňová, členka Klubu priateľov misií

Na Misijnú nedeľu sme podporili chudobných v Malawi

Veľmi pekne ďakujeme všetkým, ktorí sa zapojili do prípravy aj priebehu Misijnej nedele. Veľká vďaka patrí vám, ktorí ste celý týždeň nosili knihy a iné náboženské predmety. Nazbieralo sa toho naozaj veľmi veľa. Podakovanie patrí aj vám všetkým, ktorým nie je ľahostajný osud tých najchudobnejších bratov a sestier v Malawi a prispeli ste svojím milodarom. Spoločne sa podarilo vyzbierať sumu 2009,55 €.

Nech vás všetkých odmení Pán Ježiš!

Členovia Klubu priateľov misií

Foto: Pápežské misijné diela

Novinky z piaristickej školy

Vedecká exkurzia do Brna

Dňa 27. septembra sa triedy 2.G a sexta, doplnené o záujemcov z vyšších ročníkov, vybrali do Brna. A prečo tam? Máme šikovných absolventov a jedna naša bývalá študentka, Mária Gondová, pracuje v špičkovom výskumnom ústave CEITEC v kampuse Masarykovej univerzity.

Študenti v Brne navštívili Mendelovo múzeum, ktoré je moderne prerobené a sprievodcovské služby v ňom sú na úrovni. No to, čo si pre nich pripravili zamestnanci a študenti Masarykovej univerzity a CEITEC, prekonallo všetky očakávania. Na desiatky aktivít, interaktívnych stánkov, prezentácie a ukážky, kde si návštevníci mohli skúsiť, ako sa robí výskum, by potrebovali viac ako len dve a pol hodiny. Vrcholom programu bola našou študentkou sprostredkovaná sprevádzaná návšteva miestností CEITEC, kde sa uchováávajú zmrazené vírusy. Výskumníci ich študujú najmä s pomocou kryoelektrónového mikroskopu, ktorému niet konkurencie v celom bývalom Československu.

Papučový deň

V stredu 9. októbra mala väčšina študentov a pedagógov školy počas vyučovania obuté na nohách papuče. Vyjadrili tým podporu mobilným hospiciom, ktoré umožňujú nevyliciteľne chorým pacientom dožiť doma. Kto chcel, mohol kúpou symbolických papuč prispieť na chod týchto zariadení (u nás konkrétne Mobilného hospicu Sv. Lujza). Reportáž o tomto podujatí prišli do školy natočiť redaktori STVR.

O troch múdrych kozliatkach

Žiaci štvrtého ročníka dostali za svoju účasť v projekte „Vrátme deťom rozprávku“ krásnu odmenu. Dňa 15. októbra sa stali divákmi i hercami na divadelnom predstavení, ktoré zorganizovala Horno-nitrianska knižnica v Prievidzi. Svoje divadelné umenie tu predstavila Barbora

Študenti 2.G a sexty navštívili Brno

Papučový deň na podporu mobilných hospicov

Zamišková z divadla Tuš. Najskôr deťom zahrala známu rozprávku O troch múdрых kozliatkach spracovanú podľa ilustrácií Vladimíra Kráľa z rovnomennej knihy, a potom ich vyzvala stať sa hercami v rozprávke Ako šlo vajce na vandrovku. Deti ocenili interaktívny prístup a tešili sa z tohto predstavenia.

Stretnutie mládežníckeho parlamentu
Dňa 16. októbra sa členky Školskej rady zúčastnili na stretnutí Krajského mládežníckeho parlamentu v Trenčíne, kde ich hneď na úvod čakali voľby predsedu. Po úspešnom odhlasovaní sa dozvedeli o aktuálnych aktivitách mládežníckeho parlamentu a iné dôležité informácie. Na záver sa uskutočnila diskusia s predsedom Trenčianskeho samosprávneho kraja Ing. Jaroslavom Baškom. Dievčatá boli veľmi rady, že sa mohli zúčastniť tohto stretnutia, a vyjadrili nádej, že sa naša škola aj vďaka takýmto stretnutiam bude posúvať len dopredu.

Športové úspechy

V septembri a októbri uspeli naši študenti na viacerých športových súťažiach. Na Majstrovstvách Slovenska v prekážkovom behu stredných škôl „Spartan Race“, ktorý sa konal na Štrbskom Plese, získal Natanael Šebest 9. miesto spomedzi 231 súťažiacich.

Na Majstrovstvách okresu v cezpoľnom behu stredných škôl získalo naše družstvo zložené zo študentov Natanael Šebest, Adrián Oršula, Lukáš Kulich, Samuel Balko, Dominika Kulichová, Karin Štefáková, Kristína Svetláková a Soňa Kašubová 1. miesto. Súťažilo sa v lesoparku v Prievdizi.

V Krajskom kole pretekov v brannej všestrannosti v Trenčíne získal družstvo v zložení Natanael Šebest, Lukáš Kulich, Jakub Gabaš, Dominika Kulichová, Karolína Kulichová a Karin Štefáková 1. miesto.

Pripravila: Elena Blašková
Foto: archív školy

Rozprávka pre štvrtákov v Hornonitrianskej knižnici

Stretnutie Krajského mládežníckeho parlamentu

Nadaný športovec Natanael Šebest zo IV.G

Modlitba v rodine

Rodina, v ktorej dieťa urobí svoje prvé kroky a povie svoje prvé slová ako „mama“ alebo „otec“, „ďakujem“ a „prosím“, je zároveň miestom, kde sa učí modliť sa a hovoriť „ďakujem“ Pánovi. Keď dieťa rastie, bude sa venovať modlitbe a nasledovať ju.

Pápež František vo svojej apoštolskej exhortácii *Amoris Laetitia* zdôrazňuje, že „chvíle rodinnej modlitby a úkony zbožnosti môžu byť pre evangelizáciu silnejšie než akákoľvek hodina katechézy alebo kázeň“ (Ap. Ex. *Amoris Laetitia* [AL], 19. marca 2016, č. 288), pričom uzatvára, že „len na základe tejto skúsenosti pastoračná starostlivosť Cirkvi o rodiny umožní, aby rodiny boli domácimi cirkvami a zároveň kvasom evangelizácie v spoločnosti“ (AL, č. 290).

Svätý Ján Pavol II. vo svojej apoštolskej exhortácii *Familiaris Consortio* uznal dôležitosť spoločnej modlitby v rodine, pretože „v rodine sa ľudská osoba nielen uvádza do života a postupne sa prostredníctvom výchovy uvádza do ľudského spoločenstva, ale aj prostredníctvom znovuzrodenia krstu a výchovy vo viere je dieťa uvedené aj do Božej rodiny, do Cirkvi“ (FC, č. 15).

Rodinná modlitba pri jedle

Miesto, pri ktorom sa rodiny doma najviac stretávajú, je stôl. Mávajú zvyčajne aspoň jedno spoločné jedlo denne. Čas pri stole, hoci je zvyčajne krátky, je príležitosťou na spoločnú modlitbu rodiny, na poďakovanie Pánovi za to, čo sme dostali, a modlitbou za tých, ktorí to najviac potrebujú. Deti sa tak môžu naučiť, že každodenný chlieb, o ktorý prosíme v modlitbe Otče náš, nie je len abstraktný pojem. Ide o veľmi konkrétnu prosbu - ako deti ju predkladáme nášmu nebeskému Otcovi. Jedlo, ktoré spoločne jeme, je požehnaním od Pána a sprevádza nás po celý život.

Príklady modlitieb:

Pred jedlom: „Nebeský Otče, ďakujeme ti za toto jedlo. Daj, aby sme mali každý deň čo jesť. Modlíme sa za chudobných, ktorí nemajú nič: daj im, čo potrebujú, aby mohli žiť podľa tvojej vôle. Amen.“

Po jedle: „Ďakujeme ti, Pane, za všetky tvoje požehnania. Daj, aby sme ich vždy využívali na dobré. Skrze Krista, nášho Pána. Amen.“

Modlitba na začiatku a na konci dňa

Ďalším vhodným časom na rodinnú modlitbu je čas, keď deti vstávajú či odchádzajú spať. Modlitba k Pánovi za začatý či ukončený deň, za chorých, za ich zdravie, za ich rodinu alebo dokonca len poďakovanie za popoludnie strávené hrou s ich malými kamarátmi pomáha deťom rozpoznať požehnanie, ktoré v ten deň od Pána dostali.

Bolo by pekné, aby sa deti zmierili so súrodencami, aby nešli spať nahnevaní kvôli tomu, čo sa stalo počas dňa, a tak nasledovali odporúčanie pápeža Františka: nikdy nekončiť deň bez toho, aby sme sa zmierili. Jedným z najlepších príkladov sú modlitby, ktoré sa stali súčasťou kresťanskej tradície a mnohí z nás ich dostali ako dar od starých rodičov alebo iných príbuzných.

Ranná modlitba: „Klaniam sa ti, môj Bože, a milujem ťa celým svojím srdcom. Ďakujem ti za to, že si ma stvoril, že si ma urobil kresťanom a že si ma zachoval počas tejto noci. Ponúkam ti moje aktivity dnešného dňa. Daj, aby boli všetky podľa tvojej svätej vôle a na tvoju väčšiu slávu. Chráň ma pred hriechom a pred všetkým

zlým. Nech je tvoja milosť vždy so mnou a so všetkými mojimi blízkymi. Amen.“

Večerná modlitba: „Klaniam sa ti, môj Bože, a milujem ťa celým svojím srdcom. Ďakujem ti, že si ma stvoril, že si ma urobil kresťanom a že si ma dnes zachoval. Odpusť mi zlo, ktorého som sa dopustil dnešný deň, a prijmi všetko dobré, čo som urobil. Ochraňuj ma cez noc a zbav ma nebezpečenstva. Nech je tvoja milosť vždy so mnou a so všetkými mojimi blízkymi. Amen.“

K týmto a ďalším modlitbám môžeme pripojiť modlitby Otče náš, Zdravas Mária, Sláva Otcu, Anjel Pána či Odpočinutie večné alebo recitáciu jedného (prípadne aj viac) desiatok svätého ruženca alebo korunku Božieho milosrdenstva.

Môžete tiež pozvať najmenších, aby vstúpili do vzťahu s Pánom prostredníctvom spontánnej modlitby - modlitby, ktorá vychádza zo srdca. Týmto spôsobom sa deti učia viesť dialóg s Ježišom,

aby sa stali skutočnými priateľmi Pána, zverujúc mu svoje potreby, svoje túžby, želania a prosby.

Modlitba chvál v nedeľu

Nedeľné chvály s čítaním krátkeho evanjeliového čítania, neskôr vysvetľované rodičmi, by mohli byť vhodnou príležitosťou nielen na spoločnú modlitbu, ale aj na podelenie sa o udalosti týždňa vo svetle Božieho slova.

V apoštolskej exhortácii *Familiaris consortio* svätý Ján Pavol II. uviedol, že „kresťanská rodina plní svoju prorockú úlohu prijímaním a ohlasovaním Božieho slova: stáva sa tak každým dňom viac a viac veriacim a evanjelizujúcim spoločenstvom“.

Podľa TEACH US TO PRAY, Living the Year of Prayer in Preparation for Jubilee 2025 pripravila Martina L.

Hľadáme dobrovoľníkov na potravinovú zbierku

Chcete pomôcť chudobným? Aj tento rok hľadá Charita - dom sv. Vincenta dobrovoľníkov na Tesco potravinovú zbierku. Dobrovoľníci budú od 21. do 23. novembra 2024 prijímať potravinové dary v hypermarkete Tesco v Prievidzi.

Úlohou dobrovoľníkov bude aj komunikácia s nakupujúcimi zákazníkmi, vysvetlenie toho, akými potravinovými alebo inými darmi môžu pomôcť a kam ich môžu odovzdať. Služby dobrovoľníkov budú rozdelené po jednej hodine, takže dobrovoľník si bude môcť ľubovoľne vybrať, koľko svojho času obetuje pomoci so zbierkou. Ak sa chcete prihlásiť, kontaktujte **Alojza Vlčka** tel. 0902 202 898 alebo e-mailom na alozj.vlcko@gmail.com. Rozpis dobrovoľníckych služieb a neobsadené služby si môžete pozrieť na www.bit.ly/zbierka24.

-av-, foto: Matilda Turanská

V pokoji prinášať vd'akyvzdávanie

Drahí čitatelia (veriaci a možno aj neveriaci), v minulom čísle sme ukončili krátke priblíženie si nicejsko-konštantínopolského vyznania viery. Jednotné vyznanie je jedným zo znakov jednoty Cirkvi. Preto ak niekto vyznáva niečo iné, je tak trochu „mimo“. (V zátvorkách som sice oslovil aj takých, no dúfam, že sa nik z čitateľov v tomto oslovení nenašiel.)

V našej liturgii pred vyznaním viery (ako som to spomenul už dávnejšie) sú tí, ktorí ešte nie sú pokrstení, vyzvaní opustiť chrám: „*Nech odídu ohlásení čakatelí na krst. Ohlásení, odíd'te! Nech tu nezostane nikto z ohlásených a my, veriaci, znova a znova modlíme sa v pokoji k Pánovi.*“

Tajomstvá za dvoma závoji

Pre nepokrstených je určená len liturgia slova. Oni akoby ešte nemali právo nahliadnuť do tajomstva toho, čo vyznáva Cirkev. Ešte v plnosti neprijali vieroučné vyznanie - to sa stane ich súčasťou až po krste.

Aj už spomínaná výzva „*Dvere, dvere! Premúdrosť, vnímajme!*“ pred samotným vyznaním je určená pre ostiarov (strážcov dverí), aby strážili dvere, nech nevojdú tí, čo neveria. Týmto prvkom je akoby urobený kruh, zavesený závoj, a to dokonca dva. Kto chce vstúpiť do toho kruhu - do tohto tajomstva, musí tak urobiť skrze vieru. Preto ľud v liturgii dvakrát vyznáva svoje: „Verím.“

Do prvého tajomstva nevstupujú nepokrstení. Druhé tajomstvo, ktoré budeme rozoberať neskôr, sa tiež začína slovíčkom „Verím ...“, a je to to najväčšie z tajomstiev, tajomstvo zjednotenia sa s Kristom v Eucharistii. O tom budeme hovoriť niekedy neskôr.

V pokoji prinášať

Kňaz (alebo diakon) po dokončení vyznania viery vyzýva ľud: „*Stojme dôstojne a v bázni. Pozorne vnímajme, aby sme v pokoji prinášali sväté vd'akyvzdávanie.*“ Ak veríme tomu, čo sme práve vyznali, že Kristus nás oslobodil od pút smrti, daroval nám nebo a vrátil nám späť dôstojnosť Božích synov a dcér, potom má náš postoj byť dôstojný a zároveň v bázni.

A má to byť rovné státie - nie krčenie sa, nie sedenie, nie vylihovanie. Máme byť ako bojovníci oblečení do Božej výzbroje a stáť odvážne na bojisku: „*Lebo nás nečaká zápas s krvou a telom, ale s kniežatstvami a mocnosťami, s vládcami tohoto temného sveta, so zloduchmi v nebeských sférach.*“ (Ef 6,12)

Je dôležité, aby sme veľmi pozorne vnímali a zároveň počuté aj začali žiť. Lebo keď nad nami už smrť nepanuje a knieža tohto sveta nemá nad nami žiadnu moc, potom naše srdce musí byť naplnené pokojom a vd'akyvzdaním: „*Ustavične vzdávajte vd'aky za všetko Bohu a Otcovi v mene nášho Pána Ježiša Krista.*“ (Ef 5,20) Alebo je naše srdce ešte stále rozrušené a strašiaci tohto sveta nám kradnú pokoj? „*Nech sa vám srdce nevzrušuje! Veríte v Boha, verne aj vo mňa.*“ (Jn 14,1).

Práve sme vyznali, že veríme. Začnime to aj žiť, aby sa nás celých zmocnil vzkriesený Kristus a strašiace kniežatá tohto sveta nemali nad nami žiadnu moc. Ľud na to odpovedá: „*Milosť pokoja. Žertvu chvály.*“ V Jeho milosti máme pokoj, Jeho obeta je chválou Otca.

Jozef Durkot, gréckokatolícky kňaz
Foto: Mária Melicherčíková

Kedy t'a Pán vytiahol z duchovnej alebo hmotnej biedy?

- **Marcelka (43 r.):** „Pri hmotnej biede som silne pocítila Boží zásah pri hľadaní vhodného bývania pre moju rodinu. Vtedy som Boha prosila o pomoc - a nebudem klamať, bola som už aj zúfalá. Ale náš Pán je dobrý a starostlivý otec a vie, čo potrebujeme. Nakoniec sme s Božou pomocou našli oveľa lepšie bývanie, ako sme si vôbec vedeli predstaviť: krásny a veľký dom za výbornú cenu! Bohu vďaka!“
- **Majka (60 r.):** „Keď boli deti menšie, bola som stále bez zamestnania. Muž chodil na týždňovky - bolo mu treba vždy nabaliť jedlo aj nejaké peniaze a doma nezostalo nič. Bolo horúce leto. Každý deň som chodila po syna do školy z dediny do mesta na bicykli, na autobus neboli peniaze. Hlava mi treštila od bolesti aj od starostí. Celou cestou som sa modlila a prosila o pomoc. Zrazu som stretla susedu z paneláku, odkiaľ sme sa nedávno presťahovali. Ona sa ma spýtala, či som si už bola prevziať preplatok na Bytovom družstve. List som odtiaľ nedostala, lebo sme ešte nemali prehlásenú adresu. Toto bola taká hmatateľná odpoveď na moje modlitby. Vždy si na to spomeniem, keď mi je finančne ťažko, a s dôverou vravím Bohu: ‚Viem, že sa o mňa postaráš a nenecháš ma zahnúť.‘“
- **Anička (69 r.):** „Keď som začala pracovať, mala som len minimálny zárobok. Do práce som cestovala 22 km a odtiaľ som vyrážala do terénu. Nikdy som od ľudí nič nebrala. Vravela som si, že mi stačí, čo mám. Raz v piatok ráno som otvorila chladničku, aby som si vzala niečo na raňajky a na obed do práce. Nebol tam žiadny chlieb, iba paštéta. Piatok a paštéta? Tak to nie! ‚Keby som mala aspoň vajíčko,‘ pomyslela som si. Vtom mi napadla taká prenikavá myšlienka: ‚Dnes dostaneš vajcia!‘ Čudovala som sa, ako by to bolo možné, keď nikdy od nikoho nič neberiem. Prišla som do práce a nastala zmena: ‚Chodte zastupovať!‘ Takže som nešla do terénu. Po nejakom čase prišla jedna pani, vytiahla vrecúško plné vajec a podala mi ich. Vraj ich doniesla tej, ktorú zastupujem a mám si ich nechať, lebo ich zahodí. Na obed som nakoniec mala dve vajíčka upražené na suchom kastróli a v každom boli dva žĺtky! Pán sa stará o svoje hladné deti.“
- **Mária (75 r.):** „Bolo to zvláštne, ako to kedysi fungovalo na dedine. Pri väčšom počte detí sa rávalo, ako sa dalo. Rodičia stavali dom... Chodili sme v dvanástich rokoch hrabať sená na lúky, zbierali sme klásky vo viazaničkách, ktoré za 20 halierov vykupovali, behali sme bosé po strnisku, aby sme si nezodrali topánky. Na jedenie na celý deň sme mali masťou namazaný chlieb a liter čaju... Veľa sme sa modlili. Keď otec dostal robotu, dobrý Pán nás vytiahol z najhoršej biedy.“
- **Júlia (56 r.):** „Nebolo to iba tak. Začala som sa pri veľkých problémoch modliť štyri ružence denne aj novému k Panne Márii. Toto je svedectvo, že som našla duchovnú útechu a pomoc u Panny Márie v mojich životných skúškach. Panna Mária mi vyprosila silu a dary Ducha Svätého. Zistila som, že všetko je márnosť - okrem lásky k Bohu a k Panne Márii.“
- **Alenka (74 r.):** „Uvedomujem si, že ma dobrotivý Pán viackrát zachránil pred hriechom.“
- **Adam (28 r.):** „Nieкто si myslí, že sú to náhody v živote človeka, ale náhody neexistujú. Boh sa postará o každého človeka a vytiahne ho z biedy, keď sa mu úplne, ale naozaj úplne z hĺbky srdca odovzdá. Sme jeho milované deti a on sa vždy postará. Máme byť vďační a chváliť ho. Máme byť trpezliví - Boh má svoj čas. To je moje svedectvo, že dobrý Boh nikoho neopustí.“

Pripravili: Anna Gálová a Elena Cagáňová

Kvety mám rada odjakživa

O kvety vo farskom kostole sa Božena Šovčíková (71) spolu so svojou dcérou stará od roku 2015. Do tejto služby ju pozval vtedajší pán dekan Slovák. Súhlasila - a teraz si už bez nej svoj život nevie ani predstaviť.

▪ **Kedy ste po prvýkrát pocítili lásku ku kvetom?**

Asi ako každá žena, aj ja mám rada kvety odjakživa.

▪ **A kedy ste sa im začali venovať „profesionálne“?**

Som vyučená krajčírka a po skončení školy som pracovala v Zornici. Keď ju zatvorili, rozmýšľala som, kde budem zamestnanie hľadať ďalej. Moja sestra vtedy pracovala v kvetinárstve. Zavolala ma k sebe, a tak sme roky pracovali spolu. Boli to krásne časy.

V roku 2009 som odišla do dôchodku a na moje miesto nastúpila moja dcéra. Je zaujímavé, že tak ako som ja dlhé roky pracovala v kvetinárstve s mojou sestrou, tak tam teraz pracujú moje dve dcéry. A občas im pomáham aj ja, napríklad v tomto období, keď je veľa práce.

▪ **Ako dlho už zdobíte kvetmi náš farský kostol?**

V roku 2013 mi zomrela maminka. Ona sa rada a často modlievala vo farskom kostole ruženec. Na ďalší rok - 2014 - sme sa traja súrodenci (ja, sestra a brat) vybrali

Pani Božena Šovčíková pri výzdobe hlavného oltára

Dlhé roky pri starostlivosti o kvety pomáha pani Anka Nedeliaková

do Ríma na púť a obetovali sme to za ňu. V roku 2015 ma oslovil pán farár Vladimír Slovák - niekto mu totiž prezradil, že pracujem v kvetinárstve. Pozval ma na faru na kávičku a tam sme sa dohodli, že sa budem aj s mojou dcérou Elenkou starať o kvetinovú výzdobu kostola. Naša služba trvá doteraz. Veľmi ma naplňa pocit, že mama by sa tejto našej službe veľmi tešila, keďže ona vo farskom kostole strávia mnoho času.

▪ **Čím je pre vás táto služba?**

Už sa stala súčasťou môjho života. Mám rada ten čas, keď sme v kostole pri Ježišovi samy s dcérou a aranžujeme kvety. No občas tam nájdeme aj pána farára zahĺbeného do modlitby.

▪ **Máte vždy dost' kvetov na výzdobu?**

Kvety väčšinou kupujeme. Občas sa stane, že nám donesú kvety z pohrebu alebo z nejakej oslavy - len škoda, že o tom dopredu nevieme; nemuseli by sme kvety kupovať. Väčšinou ich dávame k Panne Márii v kaplnke. Len niekedy sú už zvädnuté... Preto ak by chcel niekto darovať kvety, mali by byť čerstvé, aby dlhšie vydržali.

▪ **Máte v súvislosti s kvetmi nejaké zaujímavé zážitky?**

Jeden pán sa nám chcel raz pochváliť, ako pozná kvety. Povedal, že toto je finela a ukazoval pritom na gypsomilku.

▪ **Môžete nám priblížiť, čo zahŕňa táto vaša služba?**

Hlavnú kvetinovú výzdobu robievame každé dva týždne. Snažíme sa prispôbiť ju ročnému obdobiu, napríklad teraz je výzdoba ladená do jesenných farieb. Ale záleží to aj od kvetov, ktoré sú práve na trhu. Najbližšie budú do kytíc použité

chryzantémy, keďže sú akýmsi symbolom sviatku Všetkých svätých a Dušičiek. Priebežne je potrebné dolievať vodu do nádob s kvetmi, upravovať, čo treba, odstrániť zvädnuté kvetinky, atď.

Dlhé roky nám pri starostlivosti o kvety pomáha pani Anka Nedeliaková. Pomáhala už aj predtým, skôr, ako sme my s dcérou prevzali túto službu. Napriek vysokému veku (ktorý nebudem prezrádzať, lebo vyzerá byť aspoň o 20 rokov mladšia) sa sama stará o výzdobu kaplnky! Je na nej vidieť, že má kvety rada a s láskou sa o ne stará. Možno aj preto je vždy usmiata, milá a stále dobre vyzerá.

Elena Cagáňová

Foto: Jana Drozdová
archív Boženy Šovčíkovej

Kvetinárstvu sa venuje mama i dcéra

Božena Šovčíková (71) - má dve dcéry a syna. Je na dôchodku, ale stále aktívna. Služí ako kvetinárka vo farskom kostole alebo vypomáha dcéram v kvetinárstve. Medzi jej záľuby patria práce v záhrade, čítanie kníh, rada spieva a recituje. Teší ju prechádzky v prírode, má rada vysokohorskú turistiku, prešla mnohé dvetisícovky.

Dajme chudobným nádej

Pojem chudoby na stránkach Biblie zaujíma dôležité miesto. Hebrejský výraz chudobný má viacero významov: „raš“ = núdzny; „dal“ = chudobný alebo neduživý; „ebjón“ = žobrajúci, nenasýtený; „ani“ a „anav“, v množnom čísle „anavím“ = človek pokorený a strápený.

Už z týchto rozmanitých chápaní chudoby, ako ich zachytáva Biblia, môžeme vyvodit', že chudoba v biblickom chápaní nie je iba ekonomickým a sociálnym postavením. Ide tu aj o vnútornú dispozíciu, postavenie duše. Starý zákon nám v tomto pohľade odhaľuje duchovné bohatstvá chudoby. Nový zákon zas v pravých chudobných vidí privilegovaných dedičov Božieho kráľovstva.

Pohľad Starého zákona

Izrael bol ďaleko od toho, aby uvažoval o chudobe ako o duchovnom ideáli. Videl v nej skôr najhorší prípad, aký mu bolo treba znášať, ba stav hodný opovrhnutia. No inšpirovaní učitelia múdrosti vedeli, že existujú aj počestní chudobní. Zároveň si uvedomovali, že chudoba môže byť často dôsledkom nedbalosti a neporiadku a ostro odsudzovali lenivosť, ktorá vedie k biede. V biblických textoch, najmä v Žalmoch, sú slová: „*Úbožiak zavolaľ a Pán ho vyslyšal.*“ (Ž 34, 7) Je to „výkrik biednych“, ktorý sa vznáša k ušiam Božím. Poukazuje na to, že Boh počuje aj modlitbu prenasledovaných, nešťastných, sužovaných. Práve všetky tieto skupiny tvoria rodinu chudobných.

Pohľad Nového zákona

Nový zákon nám predstavuje chudobu, ktorá sa uskutočnila v Mesiášovi. Stačí si spomenúť na Betlehem (Lk 2,7), Nazaret (Mt 13,55), verejný život (Mt 8,20) či kríž (Mt 27,35). To sú rozličné formy chudoby, ktoré Ježiš prijal a posvätil. Apoštol Pavol sa obracia na prvých kresťanov v Korinte slovami: „*Ježiš Kristus sa stal pre vás chudobným.*“ (2 Kor 8, 9) Týmito slovami ich povzbudil k úsiliu o solidaritu s núdznými bratmi.

Inou formou chudoby je duchovná chudoba. Spomína ju evanjelista Matúš, ktorý zdôraznil „*blahoslavení chudobní duchom*“ (Mt 5,3) - čiže tí, ktorí majú dušu chudobného. Vysvetľuje to Ježiš, keď povedal v rozhovore s bohatým mladíkom: „*Ak chceš byť dokonalý, chod', predaj, čo máš, rozďaj chudobným a budeš mať poklad v nebi. Potom príď a nasleduj ma!*“ (Mt 19,21) Táto evanjeliová rada má svoj základ v správnom spôsobe používania vecí tohto sveta. Odpútať sa od bohatstva a nelipnúť na ňom je podmienkou vstupu do nebeského kráľovstva.

Ďalším rozmerom chudoby v evanjeliách je skutočná chudoba. Táto chudoba je dobrá, keď ju inšpiruje synovská dôvera v Boha, túžba nasledovať Ježiša či veľkodušnosť voči našim bratom. Môže nám pomôcť s väčšou slobodou prijať Boží dar a plnšie sa zasvätiť službe jeho Kráľovstvu.

Skutočná chudoba

Skutočná chudoba môže byť dobrovoľná. Človek sa pre ňu rozhodne, lebo chce nasledovať Ježiša. Charakterizuje ju Ježišovo slovo, že apoštolí si nemajú brať so sebou ani zlato, ani striebro, ani peniaze (porov. Mt 10,9), čo je odôvodnené sociálnymi podmienkami Palestíny, kde je až dodnes v širokom stupni rozvinuté pohostinstvo.

V grécko-rímskom svete, v ktorom pôsobil apoštol Pavol, vidíme, že chudoba má určitý misionársky a charitatívny rozpočet (porov. 2 Kor 8,20; 11,8n. Sk 21,24). Vidíme to v spoločenstve prvých kresťanov v Jeruzaleme, ktorí sa usilovali nasledovať chudobu apoštolov tým, že nikto nepokladal majetok za svoje vlastníctvo, čo doteraz zostalo ideálom Cirkvi.

V rozmere skutočnej chudoby ide tiež o trepezlivé znášanie chudoby a výzvu zostať veľkodušnými aj vo svojej biede (porov. Mk 12, 41 - 44). Preto nás texty Nového zákona pobádajú k tomu, aby sme chápali službu chudobným ako výraz našej lásky k Ježišovi: ved' v nich pomáhame naozaj jemu v očakávaní jeho slávneho príchodu. „Ak niekto ...vidí svojho brata núdzu trpieť, a srdce si pred ním zatvorí, môže mať v sebe lásku Božiu?“ (1Jn 3,17)

Pozornosť lásky

Ježiš nielenže stojí na strane chudobných, ale prežíva s nimi rovnaký osud. To je silné ponaučenie pre jeho učeníkov v každej dobe. Jeho slová „chudobných máte vždy medzi sebou“ naznačujú, že ich prítomnosť medzi nami je trvalá, no nesmie sa stať zvykom, ktorý vedie k ľahostajnosti, ale mala by viesť skôr k účasti na ich živote, ktorú nemožno delegovať na druhých. Je nám zverená úloha rozvíjať službu pre chudobných a niešť zodpovednosť za to, aby sme im dali nádej. Predovšetkým v dobe ako tá naša je nevyhnutné znovu oživiť nádej a navrátiť dôveru. Je to program, ktorý kresťanské spoločenstvo nemôže podceňovať. V ňom spočíva dôveryhodnosť nášho ohlasovania a kresťanského svedectva. Starostlivosť veriacich sa preto nemá obmedzovať len na nejakú formu pomoci - hoci na začiatku nevyhnutnej a prezieravej -, ale vyžaduje si „pozornosť lásky“, ktorá si ctí druhého ako osobu a usiluje sa o jeho dobro.

Riešenie chudoby

Je pravdou, že Cirkev nevie ponúknuť komplexné riešenie chudoby, ale s Kristovou

milosťou ponúka svoje svedectvo a svoje gestá spoluúčasti. Okrem toho cíti povinnosť upozorňovať na prípady tých, ktorí nemajú ani to nevyhnutné pre život.

Pre kresťanov je povinnosťou pripomínať všetkým veľkú hodnotu spoločného dobra a žiť tak, aby sa nezabúdalo na nikoho z tých, ktorých ľudská dôstojnosť s ohľadom na ich základné potreby utrpela ujmu. Práve týmto rastieme v ľudskosti a sme schopní deliť sa. Nikdy nezabúdajte na to, že „najhoršia diskriminácia, ktorou chudobní trpia, je nedostatok duchovnej pozornosti“.

Chudobní potrebujú v prvom rade Boha, jeho lásku, ktorá sa stáva viditeľnou prostredníctvom svätých ľudí žijúcich po ich boku. Práve tí v jednoduchosti svojho života umožňujú, aby sa prejavila a vynikla sila kresťanskej lásky. Chudobní potrebujú naše ruky, aby boli pozdvihnuté, naše srdcia, aby znovu pocítili vrúcnosť lásky, našu prítomnosť, aby prekonalí osamelosť. Potrebujú lásku.

Pápež František hovorí: „Chudobní nás majú stále čo učiť, pretože v kultúre, ktorá na prvé miesto stavia bohatstvo a často obetuje ľudskú dôstojnosť na oltár materiálnych statkov, chudobní veslujú proti prúdu, keď poukazujú na to, že pre život je podstatné niečo úplne iné.“ Nebojme sa im preto prejavovať svoju lásku a staňme sa pre nich nositeľmi nádeje, ktorú tak často strácajú.

Jozef Repko

Použitá literatúra:

Pápež František: Z posolstiev na Svetový deň chudobných (2017 - 2024);
Slovník biblickej teológie

„Som len chudobná mniška, ktorá sa modlí. Tým, že sa modlím, Ježiš mi vkladá do srdca svoju lásku a ja ju idem rozdávať všetkým chudobným, ktorých stretnem na svojej ceste. Aj vy sa modlite! Modlite sa a uvedomíte si, akých chudobných máte vedľa seba. Možno na tom istom poschodí vo vašom paneláku. Možno aj vo vašich domovoch sú tí, ktorí čakajú na vašu lásku. Modlite sa a otvorí sa vám oči a vaše srdce sa naplní láskou.“

Matka Tereza

Služby v chráme

V cirkevných predpisoch sa medzi úlohami, ktoré má farár zabezpečiť, uvádza okrem iného aj povinnosť zachovávať pri eucharistickom slávení a uchovávaní Najsvätejšej sviatosti čistotu posvätného zariadenia (oltára) a kostola. Tiež má sa dbať o to, aby posvätné miesto bolo patrične vyzdobené a aby bola zaistená jeho údržba.

Uvedený predpis má svoje odôvodnenie v Božom slove, kde čítame, že Pán prikázal Mojžišovi, aby zhotovil stánok zákona a jeho zariadenia (porov. Kapitoly Ex 26-27; 30-31,11). Keď bolo všetko zhotovené, bol určený kmeň Léviho (a z neho rod Kaátovcov), aby sa staral o stánok zákona. (porov. Nm 1,50; 4,4). Potom, keď Šalamún postavil jeruzalemský chrám, boli na rozličné služby v stánku Pánovho domu ustanovení leviti (porov. 1Krn 6,33).

Služby pre spoločenstvo

V dokumente o laikoch *Christifideles laici* sú laici pozvaní, aby sa pod múdрым vedením pastierov zapojili do života miestnej Cirkvi vykonávaním služieb v spoločenstve a pre spoločenstvo. Majú tiež vedome spoznať úlohy, ktoré im prináležia pri liturgických zhromaždeniach a pri ich príprave.

Medzi tie najpokornejšie a najskrytejšie služby, ktoré je potrebné zabezpečiť pre dôstojnosť slávenia liturgie, patrí upratovanie kostola a kvetinová výzdoba. Môžeme sem tiež zaradiť pranie a čistenie liturgických rúch a bielizne či potrebné údržbárske práce. V našom kostole je to ešte starosť o kostolné hodiny či o obsluhu techniky, ktorú využívame pri bohoslužbách.

Všetky spomenuté služby napomáhajú farskému spoločenstvu k rastu v opravdivosti a silnejšiemu misijnému zamerniu, čo by bez účasti laikov nebolo možné. Preto Cirkev vo svojich dokumentoch odporúča kňazom a biskupom, aby s dôverou zverovali úlohy v službách Cirkvi laikom a aby im ponechali slobodné pole činnosti, ba aby ich povzbudzovali, nech sa dajú do práce aj z vlastnej iniciatívy.

Boh nás volá

V tomto zmysle Boh v Ježišovi Kristovi každého volá jeho vlastným a nezameniteľným menom. Pánova výzva „Chod'te aj vy do mojej vinice!“ sa zameriava na každého osobne a znie: „Pod' aj ty do mojej vinice!“ Pápež František pripomína, že „mnohí laici sa boja, že ich niekto osloví, aby pomohli uskutočniť nejakú apoštolskú úlohu, a snažia sa utiecť od akejkoľvek povinnosti, ktorá by im mohla ubrať z voľného času. Príčinou toho býva, že ľudia cítia silnú potrebu zachovať si svoj autonómny priestor. Niektorí sa bránia tomu, aby naplno zakúsili ohlasovanie, a zostávajú paralyzovaní ľahostajnosťou“.

A tak často táto úloha zostáva len v starostlivosti niekoľkých farníkov. Práve aj tieto riadky chcú byť výzvou, aby sa našlo viac ochotných a obetavých pomocníkov z radov farského spoločenstva, ktorí by vedeli obetovať svoj voľný čas aj pri plnení týchto úloh pre farnosť.

Na záver chcem použiť slová pápeža Františka, ktoré vyslovil o týchto najpokornejších a najskrytejších službách: „Ďakujem za krásny príklad, ktorý mi dávajú títo kresťania s radosťou obetujúci svoje životy a svoj čas. Toto ich svedectvo ma veľmi teší a pomáha mi v osobnej túžbe prekonať egoizmus a dokázať sa väčšmi darovať.“ K tomuto poďakovaniu všetkým, ktorí pomáhajú službou v našej farnosti, sa pripájam aj ja.

Jozef Repko, farár

Použitá literatúra: *Christifideles laici*, Kódex kanonického práva, *Evangelium gaudium*

...tri otázky pre Annu Hudecovú, kvetinárku z piaristického kostola

Anna Hudecová (74) patrí medzi tváre, ktoré v kostole u piaristov môžete vidieť takmer každý deň. Obetavo sa stará o kvety, no podá pomocnú ruku i všade inde, kde treba - napríklad pri predaji Bartolomeja.

1

Ako ste sa dostali k službe starostlivosti o kvety?

Do tejto služby ma pozvala suseda, ktorá býva podo mnou. Raz sa ma spýtala: „Anka, a ty by si nemohla chodiť do kostola kvetinky aranžovať?“ Povedala som jej: „Evka, nie, lebo ja to neviem. Ale išla by som nejako pomáhať - aspoň niečo poupratovať, poumývať...“ A tak si ma táto Evka zobrala pod patronát a všetko ma naučila. Ona už s touto službou skončila, lebo nevládze, ale s aranžovaním kvetov mi pomáha lvetka, ktorá sa zas učí odo mňa.

2

Čo je obsahom vašej služby kvetinárky? A čo všetko robia ženy, ktoré upratujú kostol?

Mojou úlohou je zadovážiť kvety, piaflor (aranžovaciú hmotu, pozn. red.) a všetko, čo k tomu patrí. Kvety sa vymieňajú v sobotu, ale aj počas týždňa sa o ne treba starať - dolievať vodu, vyhodit', čo už nie je pekné... Snažím sa, aby kvety dobre vyzerali aj zozadu, aby aj kňazi mali na ne pekný pohľad. No a ženy, ktoré upratujú kostol, v sobotu po rannej sv.

omši zametajú lavice, vysávajú, utierajú prach, umývajú sklá na vonkajších dverách, upratujú lurdskú kaplnku i chór.

Musím však podotknúť, že skôr, ako začneme čosi robiť, si spolu dáme kávičku. (Úsmev.) Niekedy nám páter prinesie občerstvenie i čosi na „zahriatie“... Dobré nám to padne. Je nám spolu výborne, rozumieme si. Tvoríme také pekné spoločenstvo. Aj si recepty povymieňame, povieme si, čo ktorá varila či piekla... Veľmi ma táto služba naplňa.

3

Možno sú ľudia, ktorí sa venujú upratovaniu kostola, počtom „chudobní“; no zato sú bohatí v ochote nezištne sa dávať. Čo vás osobne motivuje v danej službe zotrvať? Nemali ste už niekedy úmysel odísť?

Počtom sme veru riadne chudobní. Niekedy celý kostol upratujú len tri či štyri ženy a to všetky také, ktoré už majú dobre nad sedemdesiat rokov. Veľmi by sa nám zišla pomoc spomedzi mladých. Myslím si, že by nás to tak „vzpružilo“, keby prišli medzi nás. Zišlo by sa nám pomôcť najmä s uprataním chóru - predsa len schody, ktoré naň vedú, sú riadne strmé a starším ženám sa tam už s tým vysávačom ide dost' ťažko.

A čo sa týka toho odchodu, mne osobne nikdy ani nenapadlo, že by som v tejto službe mala skončiť. Je to skôr naopak - každé ráno, keď vstanem, poďakujem sa Pánu Bohu za nový deň a poprosím ho, aby som mu ešte dlho mohla takto slúžiť. Obetujem vynaloženú námahu za svoje deti, lebo sa obe od Pána Boha odklonili. Ovocie týchto obiet sa už tak trochu ukazuje - vnučka, ktorá bola zosobášená len na úrade, zatúžila po sobáši v kostole a dala tiež pokrstiť svoje deti. Tak sa z toho teším - a pokračujem v modlitbách aj ďalej. A keď môžem k Panne Márii už hotové kvety položiť... To je pocit na nezaplatenie.

Petra Humajová

Zasvätení pestovatelia a chovatelia

(1. časť)

V súčasnosti sú na území našej krajiny aktívne viaceré zasvätené osoby, ktorých denný režim je sčasti vyplnený manuálnou prácou na hospodárstve (napr. benediktíni). V malom formáte však hospodári aj mnohí ďalší vo svojich farských záhradkách, pokiaľ im to ich poslanie a povinnosti umožňujú. V starej Prievidzi bolo takéto hospodárenie bežným.

Prievidzský farár a starosta Anton Miššuth v 20. a 30. rokoch 20. storočia veľmi pútavo a detailne písal do farskej kroniky o svojom pôsobení v Prievidzi. Po jeho príchode do mesta hovorí: „Z farskej záhrady, ktorá je v najväčšom neporiadku a zapožitená, som nedostal nič. Dal som ju vyorať pod zemiaky a repu.“

Pravidelné zápisky

Fara v tých časoch vlastnila aj záhrady, lúky či role na rôznych miestach v meste. Viaceré boli dávané do árendy (prenájmu). Tak sa stalo napríklad 1. októbra 1920, kedy boli do prenájmu dané viaceré farské lúky a pole, no podržaná bola záhrada na Korečníkoch (lokalita na konci Dlhej ulice).

Miššuth pravidelne na konci roka zapisoval aj to, aké počasie a úroda v danom roku boli. V roku 1923 boli leto a jeseň horúce a suché, následkom čoho bola aj slabá úroda: „sotva niečo bolo dažďa, preto úroda bola zlá, okrem obilia, ktoré bolo dobré a dost' ho aj bolo. Zemiakov sa toľko vykopalo, koľko sa zasadilo, repy, luštín, zeleniny vôbec nič. Úroda ovocia sa sľubovala, ale dve tretiny toho odpadlo a čo zostalo bolo veľmi nechutné. Prvé kosenia bolo veľmi slabé a mládze nič. Horúcosť bola nesmierna. Len ku koncu jaseň prišiel dažď. Následkom nedostatku krmu padol statok veľmi z ceny, nižšie jednej tretiny. Tak krava, ktorá bola na jar za 1500 Korún, zišla na 500 Korún.“

Naopak, rok 1926 bol mokry. „Jaro ešte ako tak, ale v lete ustavične pršalo. Žatva bola ohrozená tak, že jestli ešte niekoľko dní prší, bola by prišla katastrofa.

Úroda bola veľmi slabá. Obilie zväčša povädlo, kopanín, zemiakov a repy bolo veľmi málo.“ Ovocia okrem sliviek bolo tiež málo a to, čo zostalo, zhnilo.

V roku 1927 bolo počasie vonku pomerne priaznivé, no úroda „sotva prostredná.“ Orechy zmrzli. V ďalšom roku bola pekná jar, ktorá mnoho sľubovala. Avšak „všetku nádej zmarilo horúce a suché leto.“ Veľmi slabá bola aj úroda obilia. Všetko uschlo a zakrpatelo. Veľmi málo bolo fazule, kapusty, zemiakov. Bola teda starosť o kŕmenie „lichvy“ a jedinou nádejou ostávala slama.

Role v prenájme

V roku 1929 boli farské role okrem záhrad pri farskej budove, lúky na Korečníkoch a Matiaškovej roly dané do prenájmu hospodárovi. Ten na oplátku vyplácal fare polročne dohodnuté množstvo pšenice. V tom istom roku sa pri oprave veže farského kostola opravovali aj maštale vo farskej záhrade. Tohoročná zima bola veľmi silná, následkom čoho vymrzlo množstvo ovocných stromov, najmä orechy, čerešne, jemnejšie druhy sliviek a jabloní. Konečne však bola veľmi dobrá úroda okopanín, zemiakov, rajčiakov a cibule.

O nasledujúcich dvoch rokoch farár Miššuth hovorí: „Do farskej záhrady som sadil ovocné stromy všeliakého druhu. Vysadil som 40 ovocných stromkov mojím nákladom.“

V 50. rokoch 20. storočia boli odkupované viaceré farské pozemky súkromnými osobami kvôli stavbe rodinných domov. V roku 1952 odkúpili Lukáč Bischof a Ferdinand Krieger starý, už vyše sto rokov

nepoužívaný cintorín vo farskej záhrade. Aj v nasledujúcich rokoch kúpili viaceré osoby časti farskej záhrady kvôli stavbám.

Zmluva s JRD

Koncom roka 1955 bola uzavretá nájomná zmluva s JRD. Farský úrad dal do prenájmu farskú záhradu, farskú lúku „Hore vodami“ (na konci Dlhej ulice) a role za „Padúcim Kristom“ (na konci Mariánskej ulice) určenú na rozšírenie cintorína. Farár mal za to od JRD dostávať denne 3 litre mlieka, okrem toho ročne 300 kg jačmeňa, 500 kg zemiakov a toľko zeleniny, koľko bude fara potrebovať. JRD dostalo do úžitku aj farský dvor a maštal. V roku 1957 prešla farská záhrada do regulačného plánu mesta Prievidze a malo v nej byť postavených šesť rodinných domov. Časť záhrady bola pridelená aj škole na Drevenom rínku a bývalému Katolíckemu kultúrnemu domu (Dom osvetly). Farský úrad sa veľmi usiloval o to, aby pre seba

z tejto záhrady zabezpečil aspoň 1 hektár. V roku 1970 bola dokončená a do užívania odovzdaná nová farská budova postavená práve na časti bývalej farskej záhrady.

Z týchto niekoľkých uvedených údajov môžeme získať aspoň približnú predstavu o veľkosti bývalej farskej záhrady, tiahnucej sa od starej farskej budovy či už smerom k Drevenému rínku, alebo k Vystrkovu (Mariánskej ulici). Postupne sa do tejto záhrady, v minulosti nepochybne vyplnenej množstvom ovocných stromov a zeleninových záhonov, zmestili okrem starého mestského cintorína nové rodinné domy, veľká budova Katolíckeho kultúrneho domu či stavba nového farského úradu.

Pavol Schmidt

Zdroje:

Historia Parochiae. Archív Rímskokatolíckej cirkvi Farnosť Prievidza-mesto.

Pohľad na časť bývalej farskej záhrady s „vytrčajúcou“ strechou starej fary. Archív Klubu priateľov histórie Prievidze

Syn matky chudoby...

Cortona, Toskánsko, Taliansko, 9.7.2022

Je mnoho miest v Taliansku, ktoré si v tejto rubrike zaslúžia pozornosť. Mnohé z nich sú svetoznáme, ako napr. Assisi, odkiaľ pochádza sv. František. Zriekol sa bohatstva svojho otca, aby spoznal nekonečnú lásku Boha v chudobe, samote, prírode a službe bližným.

Assisi však nie je jediné miesto, kde sa môžeme naozaj intenzívne stretnúť so stále aktuálnym duchovným odkazom svätého Františka. Pax et bonum! Pokoj a dobro!

Kláštor La Celle

Len 10 minút autom alebo hodinku chôdze od centra Cortony, ktorá je typickou ukážkou toskánskej architektúry miest na kopcoch s vinicami a olivovými sadiami všade navôkol, v úzkom údolí, ktorým od jesene do jari zurčí potok, sa nachádza kláštor „La Celle“. Z mesta s nádherným výhľadom na úrodnú Val di Chiana, na pahorky, na ktorých sa rodí známe víno Chianti, na malebné jazero Trasimeno, sa ocitáme v úzkej, ale nie stiesňujúcej doline v svahoch hory sv. Egídia.

Mladý muž, ktorý sa neskôr stal známym ako blahoslavený Guido, ponúkol toto miesto sv. Františkovi, ktorý sa sem v roku 1211 uchýlil do ticha a modlitby, keď sa vracal z kazateľských ciest. Ešte viackrát za svoj život sem prišiel, aby v prírode, na holej skale, ktorá mu pripomínala Gol-

gotu, a v skalnej pukline, ktorá mu pripomínala Kristove rany, rozjímal, modlil a postil sa. Bol tu aj na jar v roku 1226, len pár mesiacov pred stretnutím so sestrou smrťou a svojím Pánom.

Boh ťa miluje

Zaparkujeme na malom parkovisku, ktoré neráta s davmi návštevníkov. Keď vojdeme bránou s dreveným šindľom a drevenými tabuľkami (zákaz psov, zákaz dronov), akoby sme sa ocitli o niekoľko storočí naspäť. Ešte aj pohľad na mníchov v habitoch umocňuje tento dojem. Len šiltovky dvoch z nich ma vracajú do súčasnosti. Pár krokov a na drevenom zábradlí visí drevená tabuľka s nadčasovým odkazom: „DIO TI AMA“ = „BOH ŤA MILUJE“.

Jednoduchý kláštor, pustovňa, tu začali stavať františkáni už v roku 1235 z poverenia brata Eliasa, generálneho predstaveného. Postavili oratórium, malý refektár a päť ciel veľkosti cely sv. Františka. Po asi storočí františkáni miesto opustili a až od roku 1537 tu postavili svoj kláštor

Kláštor La Celle pri Cortone

Cela, v akej býval sv. František

kapucíni. Malebné kamenné domy v terasách na svahu so štvorcovými oknami, nenápadná zvonica uprostred skalných terás a mediteránneho lesa zostali dodnes.

Aktuálna modlitba

Schádzame k nim okolo terás s okrasnými rastlinami a olivovníkmi až ku kamennému mostu ponad koryto potoka, v ktorom sa v čase dažďov sprava valí voda. Naľavo vidieť na konci zeleného údolia kotlinu, v ktorej fičí svet, diaľnica aj Pendolino. Už ten pohľad povznáša ducha nad starosti tohto sveta a socha sv. Františka nás s otvorenou náručou víta.

Hneď za mostom taliansky text na drevených doskách písmom akoby vystrihnutým zo starého breviára pripomína udalosti života sv. Františka a upozorňuje napravo na vstup do cely, v akej býval sv. František. Žiadne desiatky metrov štvorcových obytnej plochy, len malá, jednoduchá,

chudobná miestnosť s kamennými múrmi a pár freskami; len drevá na kamennej rímse ako lôžko, maličký oltár s ikonou, kľáčadlo a ambona s pripravenou modlitbou. V júli 2022 bola aktuálna. A dnes je, žiaľ, ešte aktuálnejšia:

„Otče náš, na príhovor Márie, Kráľovnej pokoja, obráť srdcia všetkých, ktorí sú zodpovední za vojny, ktoré pustošia nevinné národy, a navráť im mier. Zachráň nás od globálneho konfliktu a podľa príkladu svätého Františka, ktorý sa modlil na tomto mieste, urob zo mňa nástroj svojho pokoja. Amen.“

Text a foto: Marek Šimurka

Zdroje: <https://www.lecelledicortona.it/>, <https://lovefromtuscan.com/whe-re-to-go/small-towns-in-tuscany/cortona/le-celle/>

Pomoc z neba v pravý čas

(Svedectvo z púte)

Človek by ani neveril, že neskutočné sa stane skutočným. Šiel som na farskú púť, hoci sa mi zle chodí a nevedel som, či to dám. Sadla si vedľa mňa reholná sestrička. Bola veľmi milá, no mne sa driemalo. Keď videla, že so mnou nie je reč, išla sa radšej modliť a ja som mohol spokojne spať. Navštívili sme Kostol sv. Jakuba v Levoči. Neskôr v Spišskom Podhradí som už nevládal. V katedrále sa práve chystala svadba. Potom sme išli do múzea. Potreboval som ísť na toaletu. Zamkol som sa na nej - a potom som sa nevedel odomknúť. Búchal som, kričal, ale nikto ma nepočul. Pomodlil som sa: „Svätý Michal Archanjel, pomôž mi, prosím.“ V mysli som začul tichý hlas: „Pritiahni kľučku k sebe a odomkni.“ A podarilo sa. S druhou skupinou som išiel aj na Spišský hrad. Pomáhal mi Radko s pánom kaplánom Dokoupilom, ktorým za to ďakujem.

Síce to vyzeralo tak, že ma za sebou ťahajú, ale napokon som všetkých predbehol. Mal som z celého dňa pekné zážitky.

Radoslav Cagaň

Lútosť a spytovanie svedomia v živote kresťana

Lútosť a spytovanie svedomia sú neoddeliteľnou súčasťou kresťanského života a liturgie Katolíckej cirkvi. V kontexte svätej omše sa tento úkon koná hneď na začiatku, počas tzv. úkonu kajúcnosti, keď si veriaci uvedomujú svoju hriechnosť a prosia Boha o odpustenie. Tento moment slúži na to, aby sme si pred Pánom očistili svoje srdcia a pripravili sa na plné prijatie Božej milosti.

Čo je to spytovanie svedomia?

Spytovanie svedomia je vnútorný proces sebaopozorovania a skúmania svojich skutkov, myšlienok a postojov vo svetle Božieho zákona a učenia Cirkvi. Je to dôležitý krok v procese pokánia, kedy si veriaci uvedomuje, kde sa odchyľil od Božej vôle, a pripravuje sa na vyznanie svojich hriechov vo sviatosti zmierenia. Kresťan by mal pravidelne spytovať svoje svedomie, nielen pred prijatím sviatostí, ale aj každodenne, aby si udržoval duchovnú bdelosť. V Biblii nachádzame výzvu na spytovanie svedomia v Žalme 139, 23 - 24: „Skúmaj ma, Bože, a poznaj moje srdce; skúmaj ma a všímaj si moje cesty. Pozri, či nejdem bludnou cestou, a ved' ma po ceste k večnosti.“

Lútosť a jej význam

Lútosť je hlboký vnútorný stav, keď človek prežíva bolesť a smútok nad svojimi hriechmi. Nie je to len pocit viny, ale skutočná túžba po zmene a zlepšení svojho vzťahu s Bohom. V katolíckom učení je lútosť nevyhnutnou podmienkou na získanie odpustenia vo sviatosti zmiernenia. Katechizmus Katolíckej cirkvi (KKC 1451) definuje lútosť ako „bolesť duše a odpor ku spáchanému hriechu spolu s predsavzatím viac nehrešiť“.

Druhy lútosťi

Katolícka Cirkev rozlišuje dva základné druhy lútosťi: dokonalú a nedokonalú. *Dokonalá lútosť* (contritio perfecta) je tá, ktorá pramení z lásky k Bohu. Človek ľutuje svoje hriechy, pretože miluje Boha a je mu ľúto, že ho svojimi hriech-

mi urazil. Tento typ lútosťi je ideálny, pretože pochádza z čistej a úprimnej lásky. Dokonalá lútosť môže priniesť odpustenie hriechov aj pred samotnou spovedou, pokiaľ je spojená s pevným predsavzatím čo najskôr pristúpiť k sviatosti zmierenia.

Nedokonalá lútosť (contritio imperfecta) vyplýva zo strachu pred Božím trestom a z uvedomenia si škodlivosti hriechu pre nás samých. Aj keď táto lútosť nie je ideálna, je dostatočná na prijatie odpustenia v rámci sviatosti zmierenia, pretože ukazuje na úprimnú snahu človeka zmeniť sa a napraviť svoj život.

Dôležitosť lútosťi

Lútosť je dôležitá z viacerých dôvodov. Po prvé, pomáha človeku prehĺbiť svoj vzťah s Bohom. Cez lútosť veriaci uznáva Božiu spravodlivosť a nekonečnú lásku, ktorá mu odpúšťa. Po druhé, je to krok k vnútornému pokoji a duchovnému rastu. Keď človek ľutuje a prijme Božie odpustenie, oslobodzuje sa od viny a je pripravený napredovať na svojej ceste viery.

Sv. Pavol nás v Liste Rimanom 12,2 povzbudzuje: „A nepripodobňujte sa tomuto svetu, ale premeňte sa obnovením zmysľania.“ Lútosť a spytovanie svedomia sú prostriedkom na túto premenu, kedy veriaci môže neustále obnovovať svoje zmysľanie a prispôbovať ho Božej vôli.

Oto Dokoupil, kaplán

Tip pána kaplána:

Ak si nespytuješ svedomie denne, skús to... Uvidíš, že objavíš nové obzory vo svojom vlastnom živote a Pán Boh t'a bude môcť viesť, aby si ľahšie objavoval jeho vôľu. Ak sa ti zdá, že nemáš takmer žiadne alebo žiadne hriechy, popros Boha, aby ti ich zjavil - sme len ľudia, každý z nás niekedy pochybí. Neboj sa siahnuť aj po spovednom zrkadle, ktoré nám môže veľmi pomôcť pri spomínaní na hriechy.

PS: Nezabudni, že spytovanie svedomia nie je len o hriechoch, ale aj o dobrách a radoostiach tvojich dní.

Angelus Silesius: Cherubský poutník

*Nic Bohu nechybí? Dar žiadný nechce vzít?
Když je to tak, proč chce mé nuzné srdce mít?*

Zbierku dvojverší sliezskeho básnika/mystika zo 17. storočia som naposledy našiel v labyrinte jedného bratislavského antikvariátu. Celkom novú knihu za 2 eurá som tam nechať nemohol, hoci som ju už mal. Budem mať aspoň pre niekoho vzácny dar.

Je to milosť - natrafit' na dobré veci alebo aj na odporúčanie na ne. Deje sa to väčšinou neočakávane

- ako stretnutie známeho po desiatich rokoch hneď dvakrát v priebehu posledného leta.

Rozpisujem sa, lebo v tej knihe sú výborné úvody a jej dvojveršia sú dobré také, aké sú - nerozvarené, paradoxné, pre kohosi neortodoxné. Je to čítanie súkromné, hovorí k Tebe. Ak nadovšetko túžiš vidieť Boha, uvidíš, že autor túžil po tom istom. Tu vidíme len nejasne, akoby v zrkadle, ale to nám nebráni v putovaní, ku ktorému nás tlačí to nevytrasiteľné horčičné semienko v topánke.

Ako sa putuje? „Termín cherubský označuje, při hledání Boha, přístup diskurzivní, zdůrazňuje poznávání, zření. Serafský pak v obdobném kontextu znamená afektivní, citový, zdůrazňující lásku,“ píše

Jiří Munzar. Nie je to výber buď/alebo. Potrebujeme obe krídla - cherubínske aj serafínske, hoci jedno z nich budeme mať zrejme silnejšie, podobne ako praváci pravú a ľaváci zas ľavú ruku.

Dôležité je však nestratiť z obzoru cieľ našej púte. Svätým, tak rôznym vo svojich schopnostiach a životných okolnostiach, sa to nikdy natrvalo nestalo.

Vďaka tomu symfonicky potvrdzujú Pá-nove slová: Múdrosť ospravedlňuje všetky jej deti.

*Ta láska, jakou měl bych serafínskou zvat,
je tichá, zvenčí dá se sotva rozpoznat.*

*Sud' bystře, pozlátkem se mnohá duše
spletla:
co láskou nesvíti, je falešného světla.*

*Že děti Boží už cest vlastních nemilují,
jdou, kam je vede Bůh, kam vane Duch,
tam plují.*

Peter Pikulík, OFMConv
Foto: www.prectene-knihy.cz

Jeho svätosť formovala chudoba

Blahoslavený Arnold Rèche

Vyrastal vo veľkej chudobe a o vzdelaní mohol akurát tak snívať. Ako najstarší z deviatich súrodencov sa bl. Arnold Rèche v živote musel od malička poriadne obracať. No neznechutilo ho to a svoj údel prijal.

Julian Nicolaus Rèche sa narodil 2. septembra 1838 v Landroffe na území Alsaska. Mal chudobných rodičov a postupne do rodiny pribudlo ďalších osem mladších súrodencov. Veľmi skoro musel odísť do služby, aby rodičov finančne odbremenil.

Robotník aj intelektuál

Julian mal šťastie na dobrých zamestnávateľov - manželov Grueberovcov. Zaobchádzali s ním ľudsky, neponižovali ho kvôli chudobe a „privierali“ oči nad tým, keď nosil balíčky s jedlom svojim mladším súrodencom i ťažko chorej matke. Podporovali ho tiež v službe ministrovania.

Ako 21-ročný Julian od manželov Grueberovcov odišiel a začal pracovať na stavbe kostola v Charleville. Ťažké práce tu vykonával tri roky a zarobené peniaze posielal domov, kde ich neustále veľmi potrebovali. Práve v tomto čase prišli do tohto mesta školskí bratia, ktorí záujemcom ponúkali tzv. „doškoloňovacie kurzy“. Julian sa do nich bez váhania zapojil. No čoskoro mu už nestačili prednášky cez nedele a sviatky. Poprosil teda školských bratov, či by v nich nemohol pokračovať aj cez všedné dni. Cez deň pracoval ako robotník, večer počúval prednášky, no zároveň sa venoval i prehlbovaniu svojho duchovného života. V roku 1862 sa rozhodol vstúpiť medzi školských bratov a prijal rehoľné meno Arnold.

Nielen vedomosti, ale aj schopnosti

Brat Arnold bol veľmi zapáleným novicom. Už po roku ho poslali do Remeši ako vychovávateľa. Tu po pár rokoch získal

diplom učiteľa a v roku 1871 zložil večné sľuby. Vynikal veľkou trpezlivosťou, čo sa ukázalo nielen pri vychovávateľskej činnosti, ale tiež pri starostlivosti o chorých a ranených počas prusko-francúzskej vojny v roku 1870, kedy bola škola rehoľníkov dočasne premenená na vojenskú nemocnicu.

Každý deň sa modlil ruženec, často rozjímal o Kristovom umučení a mal veľkú úctu k Eucharistii. Tento vnútorný život

s Kristom z neho žiaril i navonok. Mal veľkú úctu k Duchu Svätému. Od svojich žiakov vyžadoval, aby okrem nových vedomostí získavali aj schopnosti dobrého ľudského spolužitia a rozvíjali svoj vnútorný život.

Ako 39-ročný dostal na starosť vedenie celého noviciátu a o 13 rokov neskôr bol zvolený za predstaveného všetkých školských bratov v Remeši. Zomrel náhle ako 52-ročný 23. októbra 1890.

Pápež Ján Pavol II. blahorečil Arnolda Rècheho 1. novembra 1987. Pri tej príležitosti zdôraznil: „Jeho svätosť formovala chudoba a práca, ktorú vykonával od najranejšej mladosti, aby pomohol rodine. Bol chudobný, ale pripravený vziať na seba skúšky, šťastný, že môže rozhodným krokom smerovať do Božieho kráľovstva.“ A to sa mu aj podarilo.

Pripravila: Petra Humajová

Životopisné údaje: Ž. Podtejski: Sol' zeme a svetlo sveta 2; www.catholica.cz
Foto: www.anastpaul.com

Voľba dekana

Keďže v októbri uplynulo päťročné funkčné obdobie dekana v našom prievidszskom dekanáte, kňazi dekanátu sa stretli 23. septembra, aby si tajným hlasovaním zvolili nového dištriktuálneho dekana na ďalšie päťročné obdobie. Na základe uskutočnenej voľby bol za dekana Dekanátu Prievidza opäť zvolený a otcom biskupom následne menovaný **Mgr. Libor Straka, farár farnosti Prievidza-Zapotôčky**. Vyprosujme pánu dekanovi hojnosť Božích darov, aby naďalej viedol náš dekanát s pastierskou horlivosťou, bratskou láskou a záujmom o kňazov. Mária, matka kňazov, prihovára sa zaňho.

Jozef Repko, farár

Blaženie

„Moja múdrosť a moja nádej, moja láska je Pán.“

Chceli by sme na tomto mieste zblahoželať k životnému jubileu pani doktorke **Márii Šramkovej** z Nitrice, okres Prievidza. Jej vzácnymi darmi sú ľudskosť a obetavosť, ktoré sa u nej prejavujú nielen doma, v rodine, ale i pri práci v nemocnici.

Čo jej zaželať k významnému jubileu? Milá Marika, s láskou ti posielame nevädnuú kyticu kvetov - modlitieb spojených s prosbou o dary Ducha Svätého, Božie požehnanie, radosť a múdrosť pri vykonávaní tvojho povolania.

Gabi, Hanka, Janko a všetci priatelia

Spomienka

Dňa 11. novembra 2024 si pripomíname 2. výročie, čo odišiel do večnosti môj manžel **Juraj Choleva** - otec, starký a prastarký. Ktorí ste ho poznali, spomeňte si naňho.

O modlitbu zaňho prosí manželka.

Odpočinutie
večné daj mu,
ó, Pane...

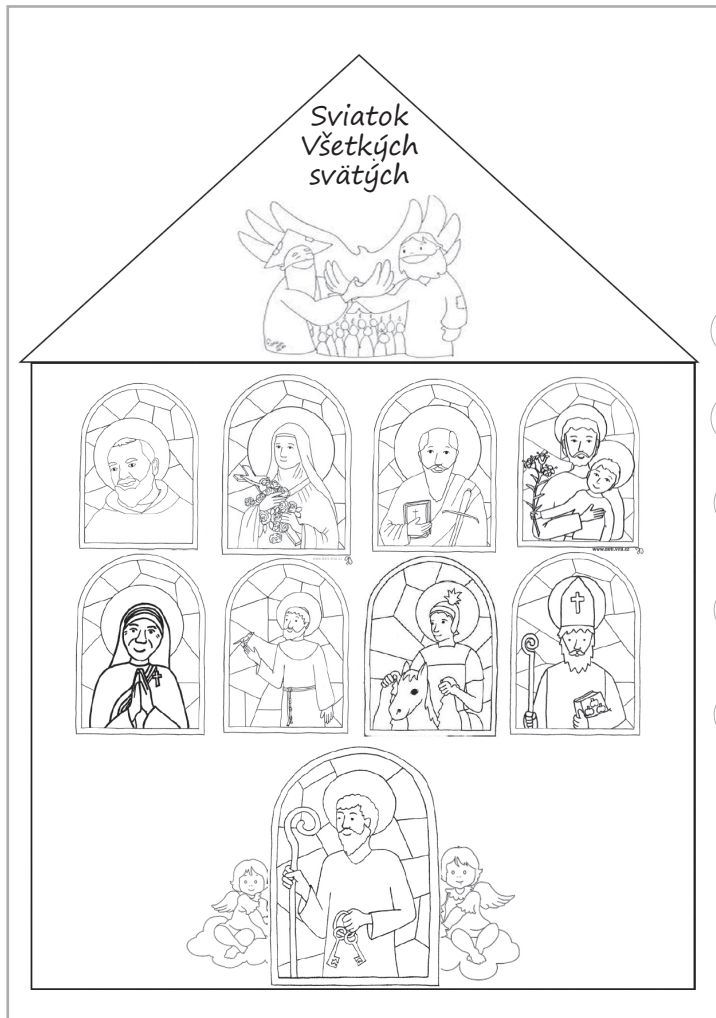
Ahojte, kamaráti!

November sa začína sviatkom Všetkých svätých a pamiatkou na našich drahých, ktorí už odišli do večného príbytku. Tak ako sa modlíme k našim svätým kamarátom, keď ich prosíme o pomoc, mali by sme sa modliť aj za našich drahých, ktorí tú pomoc potrebujú, aby sa mohli pripočítať k svätým v dome Nebeského Otca.

Teraz, keď už odišli z tohto sveta, vôbec nezáleží na tom, aké mali postavenie, národnosť a či boli bohatí alebo chudobní, pretože Nebeského Otca najviac zaujíma naše srdce. Mnohí svätí nič nevlastnili, boli chudobní – ale bohatí na LÁSKU.

Preukážme lásku každému a vo všetkom, čo robíme. Len tak nebudeme chudobní a náš život bude mať zmysel.

Evka

1.11. Sviatok Všetkých svätých

2.11. Pamiatka zosnulých

11.11. Sv. Martin

24.11. Nedel'a Krista Kráľa, záver liturgického roka

25.11. Sv. Katarína

Rubriku
pre deti
pripravila
Eva
Trepáčová

OSEMSMEROVKA

Po vyškrtaní všetkých použitých slov vám zostane 13 písmen, ktoré tvoria doplnenie výroku pátra Chada Rippergera:

„Dnes diabol veľmi útočí dokonca na dobré rodiny, ktoré chodia do kostola v nedeľu a prikázané sviatky, pravidelne chodia na spoveď, môžu dokonca spolu odriekať ruženec a splňať cirkevné požiadavky na pôst a podobne. Hľadali sme dôvod a na toto sme prišli: je to preto, že nikde v ich duchovnom živote nepraktizujú sebazapieranie (v tajničke). Základnú duchovnú disciplínu.“

J T O M Á Š A K V I N S K Ý A N N A S O
B Á K F V A S I L J Á E L I Á Š K B A C
A Š N E R E U S Z R Á Ž L U C I A R D I
R Á B Z U Z A N A É Ý N J A N A J A F L
T E E O E B R U N O R E K O A E D H R E
O D R J Ó B L E D O T E M R R T E Á A G
L A N M O D E S T E M N T D S J I M N N
O T A A A L V D O E J I N D E T L R T A
M A D I T Ě A F E A P O Š T O L I E I A
E D E L Á O A N K J U R A J Á N R T Š R
J Ú T I G N E U A D O M I N I K Y S E F
Ň J A V A L B U R G A V I E R A C E K Ľ

Použité slová:

ABRAHÁM, AGÁTA, APOŠTOLI, BARTOLOMEJ, BERNADETA, BRUNO, CYRIL, DOMINIK, ELIÁŠ, ESTER, FRA ANGELICO, FRANTIŠEK, JANA, JÁN, JÁN KRSTITEĽ, JÁN ZEBEDEJOV, JAKUB, JOLANA, JÓB, JOZEF, JURAJ, JÚDA TADEÁŠ, LEV, LUCIA, MATEJ, METOD, MODEST, MONIKA, NEREUS, NOĚL, ONDREJ, OSANNA, PETER, RITA, SÁRA, ŠIMON, TEOFAN, TERÉZIA, TOMÁŠ AKVINSKÝ, VALBURGA, VASIL, VIERA, VILIAM, ZUZANA

Tajnička krížovky z minulého čísla znie: „Neopustí ma“.

Pripravila Mária Suríková

Farská kronika od 29. septembra do 27. októbra 2024

Do farského spoločenstva sme
sviatosťou krstu prijali:

Tereza Palajová
Timotej Vítek

Manželstvo uzavreli:

Erik Schmidt - Alexandra Homolová
Michal Bušo - Lucia Bátorová
Ján Banič - Ivana Kotríková

S kresťanskou nádejou na stretnutie vo
večnosti sme sa rozlúčili so zosnulými:

Branislav Košecký, 52 r.
Daniela Krogmannová, 79 r.
Júlia Čižmadiová, 87 r.
Radovan Vážan, 45 r.
Terézia Kvíčalová, 91 r.
Vladimír Strapák, 83 r.
Ol'ga Vaškovičová, 77 r.
Emília Haviarová, 63 r.
Edita Martonková, 84 r.

Hľadáme spolupracovníkov do redakcie

Ak máte dar tvorivosti, viete písať alebo
cítite povolanie akokoľvek inak pomáhať
farskému časopisu Bartolomej, budeme
radi, keď sa nám ozvete a pridáte sa
k nám. Píšte na: bartolomej@farapd.sk.

BARTOLOMEJ

ČASOPIS PRIEVIDZSKEJ FARNOSTI

Vychádza s cirkevným schválením BÚ
v Banskej Bystrici č. 1127/98
Evidenčné číslo periodickej tlače:
EV 5759/19

Názov: Bartolomej
Periodicita: mesačná
Vydavateľ: Rímskokatolícka cirkev,
Farnosť Prievidza-mesto, Mariánska 4,
971 01 Prievidza, IČO: 31938671
Cena výtlačku: 0,70 €
ISSN: 2644-4658

Zodpovedný redaktor: Alojz Vlčko
tel.: 0902 202 898
e-mail: alozj.vlcko@gmail.com
Vedúca vydania: Petra Humajová
Grafika: Beáta Voskárová
Redaktori:
Jozef Repko, Oto Dokoupil,
Jozef Durkot, Peter Valachovič,
Elena Cagáňová, Anna Gálová, Štefan
Kollár, Anežka Kútiková, Mária Meli-
cherčíková, Mário Orság, Peter Pikulík,
Mária Pytlová, Mária Suríková, Eva
Trepáčová

Kontakt:
tel.: 046/542 28 01, web: www.farapd.sk
e-mail: bartolomej@farapd.sk
adresa: Redakcia Bartolomej
Mariánska 4, 971 01 Prievidza

Foto:
str. 1 - Silvia Kobelová
str. 2, 35 - Mária Melicherčíková
str. 3 - Ján Poliak
str. 36 - Oto Dokoupil

Tlač: Patria I., spol. s r. o.
Upozornenie:
Redakcia si vyhradzuje právo výberu
a úpravy príspevkov. Rukopisy nevraciamе.

Gréckokatolícku farnosť v Prievidzi navštívil vľadyka Milan Lach, 6. októbra 2024

Farská púť do Levoče a Spišskej Kapituly, 12. októbra 2024

